

Oikeusrekisterikeskus

Tilinpäätös 2024

Diaarinumero ORK/475/2025

28.2.2025

Toimialajohtaja Jari Saarela ja talouspäällikkö Päivi Koskinen

Sisällys

1. Toimintakertomus	3
1.1. Johdon katsaus.....	3
1.1.1. Oikeushallinnon digitalisaatio kiihtyy	3
1.1.2. Strategiset kehitysohjelmat	4
1.1.3. Viranomaistoiminta vakaata ja kehittyvää.....	5
1.1.4. Viraston henkilöstö.....	6
2. Tuloksellisuus	6
2.1. ORK on proaktiivinen ja innovatiivinen ICT-kumppani.	6
2.2. Oikeusasioiden hoito on verkossa helppoa ja kansalaiset kokevat digitaalisen asioinnin sujuvaksi.	7
2.3. Hybridityöskentely on edistyksellisten työvälineiden ja -tapojen ansiosta ketterää, tuottavaa ja turvallista.	7
2.4. Hallittu arkkitehtuuri mahdollistaa tehokkaampia oikeudenhoidon prosesseja sekä edistyneempää tiedolla johtamista.	7
2.5. Tuotannollinen perusta mahdollistaa digitaalisten palveluiden joustavuuden, turvallisuuden ja kustannustehokkuuden.	8
2.6. ICT-kehittäminen ja -palvelutuotanto.....	9
2.6.1. Asiakkuus- ja sidosryhmäpalvelut	9
2.6.2. Turvallisuuspalvelut.....	12
2.6.3. Tiedonhallintapalvelut.....	12
2.7. Palvelut kansalaisille ja viranomaisille	13
2.7.1. Täytäntöönpanopalvelut.....	13
2.7.2. Rekisteripalvelut.....	14
2.7.3. EU-tiedonvaihto.....	15
2.7.4. Kansalaisten asiakaspalvelu	15
2.7.5. Viranomaistoiminnan digikehitys	16
3. Vaikuttavuus	17
3.1. Vaikutamme rikosvastuun ja oikeusturvan toteutumiseen, myös rajat ylittävissä asioissa ...	17
3.2. IT-kehittämishankkeet.....	17
3.3. Palvelut kansalaisille ja viranomaisille	19
3.3.1. Asiakaspalvelun digitalisaatio	19
3.3.2. Täytäntöönpanojärjestelmän kehittäminen (Tapsa-projekti).....	19
3.3.3. Täytäntöönpanosäädösten kehittäminen	20
3.3.4. Rekisteripalvelut ja EU-tiedonvaihto	20
4. Toiminnallinen tehokkuus.....	21
4.1. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot.....	21
4.2. Toiminnan tuottavuus	22
4.3. Toiminnan taloudellisuus.....	22

4.4.	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	23
5.	Talouteen liittyvät tavoitteet tulossopimuksen mukaan.....	25
5.1.	Rakennamme hallinnonalan ICT-kokonaisuudesta tuottavamman ja taloudellisemman.....	25
5.2.	Turvaamme suunnitelmallisesti taloudellisen liikkumavaramme.....	26
5.3.	Kestävän kehityksen tavoite: Vahvistamme ORK:n myönteisiä ympäristövaikutuksia.	26
6.	Tuotokset ja laadunhallinta	27
6.1.	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	27
6.2.	Täytäntöönpanon tehokkuus	27
6.3.	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	29
7.	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	31
7.1.	Kehitämme pitkäjänteisesti osaamistamme ja ennakoitukykyämme.	33
7.2.	Mahdollistamme laadukkaan ja tavoitteellisen toiminnan innostavalla ja osallistavalla johtamisella.	33
7.3.	Luomme ORK:sta työpaikan, jossa yhteisöllisyys ja hybridityö toteutuvat tuloksellisella tavalla.....	33
7.4.	Henkilöstöpalvelut.....	34
7.5.	Tilinpäätösanalyysi	35
7.5.1.	Rahoituksen rakenne	35
7.5.2.	Talousarvion toteutuminen	35
7.5.3.	Tuotto- ja kululaskelma	36
7.5.4.	Tase	37
8.	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	37
9.	Arviointien tulokset.....	38
10.	Liitetiedot	39
10.1.	Tilinpäätöslaskelmien liitteet.....	39
11.	Allekirjoitus.....	39

1. Toimintakertomus

1.1. Johdon katsaus

Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) visio ja uuden strategian 2024–2026 pääteema on ”*Sujuvaa digitaalista oikeudenhoitoa*”. Vuosi 2024 oli tämän strategian toimeenpanon sisäänajovuosi. Toimintaympäristön keskeisimpiä muutoksia olivat hallinnonalan tiukkeneva talous, kyberturvallisuuden tärkeyden korostuminen sekä oikeudenhoidon viranomaisketjun kokonaistehokkuuden ja yhteentoimivuuden merkityksen kasvu. Oikeusrekisterikeskus täytti oikeusministeriön kanssa sovitut, muuttuvan toimintaympäristön tarpeisiin sovitettut vuoden 2024 tulostavoitteet pääsääntöisesti onnistuneesti.

1.1.1. Oikeushallinnon digitalisaatio kiihtyy

Vuoden 2024 aikana keskeiseksi teemaksi nousi automatisaation, robotiikan ja tekoälyn rohkeampi hyödyntäminen hallinnonalalla. Teemasta toteutettiin sektorikohtaiset selvitykset, joiden perusteella tunnistettiin useita kehittämiskokonaisuuksia. Tunnistettuja kehityskohteita viedään eteenpäin yhteistyössä sektoreiden kanssa myös vuoden 2025 aikana.

Kaksi muuta vuoden aikana vahvasti liikkeelle laitettua hallinnonalan digiteemaa ovat kansalaisen sähköinen asiointi (KSA) sekä virkahenkilöiden digitaalinen työympäristö (DTY). Näitä ja muita strategisia kehitysohjelmia kuvataan jäljempänä luvussa 1.1.2.

ORK sai vuoden 2024 aikana yhdessä asiakkaidensa kanssa maaliin 29 ICT-projektia sekä vastaavan työmäärän projektoimatonta järjestelmäkehitystyötä. Uudet toiminta-, rahoitus- ja teknologiamallit mahdollistavat nyt ja seuraavien vuosien aikana useampien kooltaan pienempien ja nopeampien kehitysprojektien läpiviennin. Kehityksen alkupään

ratkaisusuunnittelun volyymeita sekä nopeutta pystyttiin moninkertaistamaan edellisiin vuosiin nähden.

ORK:n vaalipalvelut onnistuivat erinomaisesti alkutalven presidentinvaalien sekä kesän EU-vaalien tuottamisessa. Samalla vaalitietojärjestelmän uudelleenrakennushanke eteni vakaasti tavoitteissaan.

1.1.2. Strategiset kehitysohjelmat

Vuoden 2024 aikana Oikeusrekisterikeskuksessa oli käynnissä viisi hallinnonalan läpileikkaavaa strategista kehitysohjelmaa, joiden tavoitteena on oikeusministeriön hallinnonalan kokonaistuottavuuden ja kansalaiskokemuksen parantaminen sekä digitalisaation kiihdyttäminen. Strategiset kehitysohjelmat perustuvat hallitusohjelman koko valtionhallinnolle asettamiin kehitys- ja tuottavuustavoitteisiin sekä oikeusministeriön hallinnonalan yhteisiin digitalisaation painopisteisiin. Strategiset kehitysohjelmat tukevat osaltaan oikeuslaitostyöryhmän (VN/34680/2022) toimenpide-ehdotusten toimeenpanoa.

Strategiset kehitysohjelmat ovat:

- 1) KSA – Kansalaisen sähköinen asiointi
- 2) DTY – Digitaalisen työympäristön kehitysohjelma
- 3) APT – Automaattisen päätöksenteon ja tekoälyn kehittämisohjelma
- 4) Tietoarkkitehtuurin kehitysohjelma
- 5) Tiedolla johtamisen kehittäminen

Kansalaisen sähköisen asioinnin ohjelma (KSA) luo vuoteen 2028 mennessä oikeushallinnon sähköisten palvelujen käyttäjille nykyistä yhtenäisemmän asiointikokemuksen ja selkeämmät asiointikanavat. Lisäksi ohjelman tavoitteena on tuottaa merkittäviä säästöjä postituskuluissa. Ohjelma vastaa myös pidemmällä aikavälillä valtionhallinnon Elämäntapahtumalähtöisen digitalisaation edistämishojelman sekä Digi ensin -hankkeen asettamiin kehittämisvaatimuksiin. Lisäksi ohjelma tukee Digitaalinen kompassi - etenemissuunnitelman tavoitteita digitaalisen infrastruktuurin ja palveluiden kehittämisestä.

Ohjelmassa huomioidaan myös eIDAS-asetus. Sen tavoitteena on luoda yhteinen perusta turvalliselle sähköiselle vuorovaikutukselle kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon välillä koko EU:ssa varmistamalla turvalliset ja luotettavat sähköiset tunnistautumispalvelut.

Hallinnonalan virkahenkilöstön työvälineiden ja -ympäristön kehittämisohjelma (DTY) tavoitteena on mahdollistaa hallinnonalalla ajasta ja paikasta riippumaton, moderni ja turvallinen työskentely sekä uudenlaisia oikeudenhoidon palvelurakenteita.

Ohjelmaan kuuluvat projektit kattavat arjen työvälineiden, käyttövaltuushallinnan, pilvi- ja sovellusalustan sekä hallinnonalan www-sivusto- ja intrauudistuksen kokonaisuudet. Osana DTY-hanketta otettiin hallinnonalalla käyttöön ensimmäiset tekoälypalvelut sekä tietoturvallinen videoneuvottelupalvelu. Kertomusvuotena saavutettiin merkittävä etappi, kun hallinnonalalla siirryttiin M365-palveluiden osalta omaan keskitettyyn palveluiden hallintaan (tenant). Tämän myötä aloitettiin sektorikohtaisten palvelukokonaisuuksien laatiminen, palveluihin liittyvät koulutukset ja käytöstä poistuvien työvälineiden alasajot. Uusien palveluiden käyttöönottoja jatketaan tiekartan mukaisesti ja yhteistyössä sektoreiden kanssa.

Automaattisen päätöksenteon ja tekoälyn kehitysohjelmassa (APT) pilotoidaan sekä otetaan käyttöön automaattista päätöksentekoa ja automatisaatiota hallinnonalalla. Lisäksi tavoitteena on kasvattaa hallinnonalan osaamista automaattisen päätöksenteon lainsäädännössä ja toimintamalleissa sekä rakentaa teknistä kyvykkyyttä tekoälyn ja automaattisen päätöksenteon laajemmalle käyttöönottamiselle. Kuluneen vuoden aikana luotiin automaattisen päätöksenteon toiminnallinen malli, hallinnonalan yhteiskäyttöiset ohjeet sekä toteutettiin ensimmäinen automaattisen päätöksenteon käyttöönotto. Palvelu toteutettiin ORK:n Rajsa-täytäntöönpanojärjestelmän yhteyteen, ja sillä mahdollistettiin maksuajan pidentämisen automaattinen ratkaisumenettely. Tavoitteena on hyödyntää ensimmäisen käyttöönotetun palvelun kokemuksia sekä ratkaisumallia myös muissa vastaavissa hallinnonalan hankkeissa.

ORK laati hallinnonalalle tekoälyn käyttäjän ohjeet, tekoälyn turvallisuuden ja hyväksynnän periaatteet sekä virastoissa käyttöönotettavan hyväksymisprosessin. Lisäksi aloitettiin tekoälystrategian valmistelu sekä käyttötapausten keräämiseen ja käsittelyyn sekä riskienhallintaan liittyvien mallien suunnittelutyöt yhdessä sektoreiden kanssa. Tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksien tutkimista jatketaan teknologiakartoituksilla, laatimalla sektorikohtaiset tekoälypalveluiden käyttöönottosuunnitelmat sekä selvittämällä tekoälyn soveltuvuutta hallinnonalan erikoistarpeisiin.

Tietoarkkitehtuurin kehittämisen ohjelma on ollut käynnissä ORK:n vetämänä vuoden 2022 alusta lukien. Tavoitteena on hallinnonalan ydintietojen hallinta ja kuvaaminen sekä laadun kehittäminen.

Ohjelma jatkoi ydintiedon hallinnan (MDM) kehittämistä yhdessä toimintasektoreiden kanssa. Asian ydintietostandardi saatiin määriteltyä ja hyväksyttyä, lisäksi luonnollisen henkilön ydintietostandardin laatiminen on käynnistetty. Tietoarkkitehtuurin osalta ohjelma laati kokonaisarkkitehtuurikuvauksia ja rakensi mallinnusohjeita hallinnonalan käyttöön. Ohjelma jatkoi myös rikosnimikekoodiston laadun ja toiminnan kehittämistä. Tässä yhteydessä rikosnimike tunnistettiin yhdeksi hallinnonalan ydintiedoksi. Tiedonhallinnan tietojärjestelmät -projektissa laadittiin ja hyväksyttiin tiedonhallinnan viitearkkitehtuuri, joka luo pohjaa seuraavaksi hankittavalle säilytysratkaisulle.

Hallinnonalan yhteinen **tiedolla johtamisen kehittäminen** käynnistettiin laatimalla aiempien selvitysten pohjalta uudistettu raportoinnin ja analytiikan viitearkkitehtuuri. Lokakuussa 2024 aloitti toimintansa koko hallinnonalan tiedolla johtamisen yhteistyöryhmä. Sen tehtävänä on mm. tukea hallinnonalan sektoreita tiedolla johtamisen kehittämisessä ja edistää tiedon liikkumista hallinnonalan rajat ylittäen.

1.1.3. Viranomaistoiminta vakaata ja kehittyvää

Varallisuusrangaistusten sujuva, vakaasti toimiva ja oikeudenmukainen täytäntöönpano on tärkeä osa Suomen oikeudenhoitoa. ORK tuottaa tällä hetkellä noin 90 % varallisuusrangaistusten ja hallinnollisten seuraamusmaksujen kansallisesta täytäntöönpanosta. Kansallisten ja kansainvälisten täytäntöönpanotehtävien keskittäminen ORK:lle tuo viranomaisten toimintaan huomattavaa etua ja tehokkuutta. Vuonna 2024 ORK:n täytäntöönpanotulos oli noin 97,4 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli noin 7 miljoonaa euroa.

Rekisteritietojen tiedonvaihto ja tietojen luovuttaminen eri rekistereistä kasvoi edelleen aiemmista vuosista, ja esimerkiksi kansalaisille luovutettavien rikostaustaotteiden luovutusmäärät kasvoivat noin 20 % edelliseen vuoteen verrattuna. Rikosrekisteritietojen EU-tiedonvaihto kasvoi 7 % ja eJustice-portaalin kautta tehtävät insolvenssitietojen kyselyt kasvoivat noin 60 % vuodesta 2023.

1.1.4. Viraston henkilöstö

Viraston henkilöstön määrää kasvatettiin 2024 aikana strategisten tavoitteiden ja valittujen painopistealueiden mukaisesti. Kasvu kohdistui erityisesti hallinnonalan digitalisaatiokehitystä kiihdyttäviin ja ohjaaviin rooleihin, mikä samalla hillitsi tarvetta hankkia näihin tehtäviin liittyvää osaamista kaupallisilta toimijoilta. Erityisiä kohteita, joihin voimavaroja panostettiin, olivat yhteisöllisyyden lisääminen sekä henkilöstön itsensä johtamisen ja osaamisen kehittäminen.

HAUSin kanssa jo aikaisemmin solmittu kumppanuusmalli sai jatkoa ja tarjosi henkilöstölle laajoja kouluttautumismahdollisuuksia. Vuoden 2024 aikana aloitettiin viraston johtaville asiantuntijoille räätälöity johtamisen koulutusohjelma. Henkisten voimavarojen järjestelmällisen kehittämisen tuloksena henkilöstön työtyytyväisyys kasvoi kaikilla Valtion yhteisen henkilöstötutkimuksen kahdeksalla osa-alueella ollen kokonaisuutena 3,72/5. Samalla ylitettiin ao. tulostavoitteet. Tämä mahdollistaa viraston tarjoamien palveluiden ja sisäisen toiminnan kehittämisen myös tulevaisuudessa.

2. Tuloksellisuus

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet tulossopimuksen mukaan:

2.1. ORK on proaktiivinen ja innovatiivinen ICT-kumppani.

2.1.1. Vakiinnutamme RATSU-palveluun selkeän toimintamallin, lisäämme sen toiminnan suorituskykyä ja otamme käyttöön toiminnan tehokkuutta kuvaavat mittarit.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.1.2. Verkostoidumme tuloksellisesti kansallisten IT-toimijoiden kanssa ja kehitämme kansainvälistä verkostoyhteistyötämme.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.1.3. Kehitämme edelleen asiakastarpeiden ymmärtämistämme ja oikeushallinnon substanssiosaamistamme.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.1.4. Suunnittelemme ja kehitämme low-code -alustan yhteistyömallin, jolla toteutamme low-code -toteutukselle soveltuvia sovelluksia yhdessä asiakkaiden kanssa.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.2. Oikeusasioiden hoito on verkossa helppoa ja kansalaiset kokevat digitaalisen asioinnin sujuvaksi.

2.2.1. Kehitämme hallinnonalalle yhtenäisen ja kansalaislähtöisen sähköisen asioinnin konseptin. Muodostamme suunnitelman konseptin käyttöönottamiseksi.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.2.2. Kasvatamme ORK:n viranomaistoiminnan sähköisen asioinnin osuutta.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.2.3. Teemme hallinnonalan www-sivujen konseptin, ja toteutukset noudattavat konseptia. Uudistetut www-sivut toimivat saumattomasti yhteen sähköisten asiointipalveluiden kanssa ohjaten kansalaisia ja muita sidosryhmiä eri tilanteissa.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.3. Hybridityöskentely on edistyksellisten työvälineiden ja -tapojen ansiosta ketterää, tuottavaa ja turvallista.

2.3.1. Luomme virkahenkilön digitaalisen työympäristön (DTY) konseptin ja tarjoamme asiakkaille konseptin mukaisia palvelukokonaisuuksia.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.3.2. Jalostamme Valtori-palvelukokonaisuuksista asiakkaillemme sopivia ratkaisuvaihtoehtoja.

- **Toteuma:** Toteutui osittain. Palvelukokonaisuuksia on ideoitu, mutta se ei ole vielä johtanut toimenpiteisiin.

2.3.3. Aloitamme hallinnonalan uuden intranetin käyttöönoton.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.3.4. Tuemme hallinnonalan sektoreiden digiosaamista mahdollistamalla henkilöstön osallistumisen kehittämiseen sekä hyödynnämme ICT-yhdyshenkilöverkoston voimavarat loppukäyttäjäpalveluiden muutos- ja käyttöönottilanteissa.

- **Toteuma:** Toteutui osittain. Osallistaminen laajeni. ICT-yhdyshenkilöverkoston suunnittelu aloitettu, ei vielä toimenpiteitä.

2.4. Hallittu arkkitehtuuri mahdollistaa tehokkaampia oikeudenhoidon prosesseja sekä edistyneempää tiedolla johtamista.

2.4.1. Kehitämme hallinnonalan tietoarkkitehtuuria tiekartan mukaisesti hallinnonalan yhteisessä kehityshankkeessa, ja huomioimme kehittämisessä asiakkaan tarpeet.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.4.2. Kehitämme ja otamme käyttöön rajat ylittäviä tietoturvallisia eCODEX-palveluita yhteistyössä ministeriön kanssa.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.4.3. Mahdollistamme laajemmalla tietoaalustan käytöllä tehokkaan ja tietoturvallisen raportoinnin sekä tilastoinnin, mikä luo paremmat edellytykset tiedolla johtamiseen.

- **Toteuma:** Toteutui osittain. DW-alustan alasajo ei mahdollistunut, koska tiettyjä vanhoja järjestelmiä pidettiin edelleen tuotantokäytössä.

2.4.4. Arkkitehtikillan johdolla laaditaan tavoitearkkitehtuuri ja kehittämissuunnitelma tietoturvallisen tiedostojen käsittelyn ja vaihdon perustaksi. Oikeusrekisterikeskus yhteistyössä oikeusministeriön kanssa edistää Syyttäjälaitoksen ja Poliisihallituksen välistä tietoturvallista tiedostojen käsittelyä ja vaihtoa.

- **Toteuma:** Toteutui osittain. Yhteistyö on aloitettu, suunnittelu ja toteutus siirtyvät seuraavalle vuodelle.

2.4.5. Toteutamme asiakkaiden kanssa ensimmäiset päätöksenteon automatisoinnin esiselityksessä tunnistetut kehityskohteet.

- **Toteuma:** Toteutui osittain. ORK:n ensimmäinen toteutus (maksuaikapäätökset) eteni tuotantoon joulukuussa. Muut sektorit eivät ole vielä liikkeellä.

2.4.6. Laadimme ja päivitämme sektorikohtaiset arkkitehtuurikuvaukset digisuunnitelmien yhteyteen.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5. Tuotannollinen perusta mahdollistaa digitaalisten palveluiden joustavuuden, turvallisuuden ja kustannustehokkuuden.

2.5.1. Yhtenäistämme ja modernisoimme palvelutuotannon toimintamalleja KESY-hankkeessa.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.2. Vakiinnutamme tietoturvallisuuden tilannekuvan määrämuotoisen raportoinnin asiakkaille ja toteutamme tilannekuvan edellyttämät toimet.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.3. Kehitämme hankintojen puitejärjestelyjen kokonaisuutta sovelluskehityksen kiihdyttämiseksi ja toimittajahallinnan tehostamiseksi. Huomioimme hankinnoissa asiakkaidemme kartoitetut tarpeet.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.4. Toimitamme vuoden 2024 presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit onnistuneesti nykyisellä vaalitietojärjestelmällä ja edistämme samanaikaisesti uuden vaalitietojärjestelmän uudistushanketta ja kehitämme ORK:n roolia vaalivalmiudessa ja vaalien toimittamisessa.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.5. Laadimme uusien aloittavien virastojen perustamista tukevan ICT-suunnitelman ja toteutamme sen.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.6. Lyhennämme Ideasta tuotantoon läpimenoaikaa kehittämällä toimintatapoja.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.7. Kehitämme ORK:n sisäisten menettelyiden hyvän hallintotavan mukaisuutta.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.8. Rakennamme edellytykset oikeushallinnon pilvipalveluiden laajemmalle hyödyntämiselle ja jatkamme järjestelmällisiä palveluiden siirtoja pilveen.

- **Toteuma:** Toteutui osittain. Tietosuojahaasteista johtuen pääasiassa vasta järjestelmien kehitys- ja testiympäristöjä on viety pilveen.

2.5.9. Otamme käyttöön kehitystyön aikaiset tietoturvatestausten menettelyt (DevSecOps) oikeushallinnon keskeisissä palveluissa.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.5.10. Toteutamme hallitusti hallinnonalan K&K 2.0 -siirron.

- **Toteuma:** Ei toteutunut. Valtorin toimittamat konesalipalvelut eivät ole valmiina siirtojen toteuttamiseksi mm. tietoturvapalveluiden osalta.

2.5.11. Parannamme projektien läpivientikykyämme siten, että tietojärjestelmähankkeet etenevät aikataulun, budjetin ja laajuuden mukaisesti hallinnonalan IT-kehityssalkun ohjauksessa.

- **Toteuma:** Toteutui.

2.6. ICT-kehittäminen ja -palvelutuotanto.

2.6.1. Asiakkuus- ja sidosryhmäpalvelut

ICT-asiakkuustoiminnan keskeisin painopiste kertomusvuonna oli hallinnonalan toimijoiden välisen yhteistyön ja toimittajahallinnan kehittäminen. Yhteistoiminnan selkeyttämistä jatkettiin tunnistamalla sektorikohtaiset palveluiden tarpeet ja tarkentamalla niihin liittyviä ICT-kehittämisrooleja. Havaintojen perusteella aloitettiin konkreettisten toimenpiteiden suunnittelu yhteistyössä sektoreiden kanssa.

Asiakkaille tarjottava ratkaisusuunnittelun Ratsu-palvelu on keskittynyt hallinnonalan digitalisaation nopeuttamiseen huolehtimalla kehitysideoiden jalostamisesta IT-kehitysprojekteiksi. Ideasta tuotantoon -toimintamalli saatiin vakiinnutettua ja sen laatua sekä läpimenoaikaa parannettua. Syksyllä 2024 aloitettiin merkittävä hallinnonalan digisuunnitelmien uudistamistyö yhdessä sektoreiden kanssa. Työssä laaditaan hallinnonalalle toimintamalli jatkuvalla ja kestäväällä digikehittämiselle. Työ jatkuu seuraavina vuosina tiivistämällä yhteistyötä sektoreiden kanssa ja kytkemällä digisuunnitelmatyö osaksi talouden vuosikelloja.

Tuottavuusrahoitushakemusten käsittelyyn liittyvää toimintamallia, laatua ja rakennetta parannettiin yhdenmukaistamalla hakemusmateriaaleja sekä päivittämällä kriteeristöt, joilla Oikeusrekisterikeskus koostaa hakemuksia.

Syksyllä järjestettiin ensimmäinen uudenmuotoinen asiakaspäivä, jossa hallinnonalan toimijoille esiteltiin laajasti digikehittämissuunnitelmia, toimintamalleista tunnistettuja parhaita käytäntöjä sekä kuultiin muuttuvan toimintaympäristön asiantuntijapuheenvuoroja.

Yhteistyötä palveluntuottajien ja -toimittajien kanssa kehitettiin vakioimalla toimittajayhteistyömallin rakennetta sekä sisältöä. Yhteistyön osalta painopisteinä olivat talouden ja toimintavarmuuden lisäksi kehitystoiminta. Uutena painotuksena toimittajahallintaan tuotiin kestävä kehityksen teema. Mallin kehittämistä jatketaan yhteensovittamalla hallinnonalan ja sektoreiden tarpeita sekä toimittajien hyviä käytäntöjä.

2.6.2 Järjestelmäpalvelut

Oikeusrekisterikeskuksen elinkaarimallin mukaisen IT-projektimallin (valmistelu, suunnittelu ja toteutusvaiheen hallinta) kehittämisen painopisteinä oli sen taloudellisen ja toiminnallisen tuloksellisuuden parantaminen. ORK:n projektien ennustettavuuden menettelyt vakiintuivat ja projektien siirtyvien erien euromääräinen määrä pieneni. Vuoden 2024 aikana saatiin päätösvaiheeseen 29 projektia, mikä merkitsi merkittävää parannusta aikaisempiin vuosiin. Yhteensä käynnissä olleita tietojärjestelmähankkeita / -projekteja oli vuoden 2024 aikana noin 60. Valmistuvien ja käynnissä olevien projektien määrän ennustetaan pysyvän korkealla tasolla myös vuonna 2025.

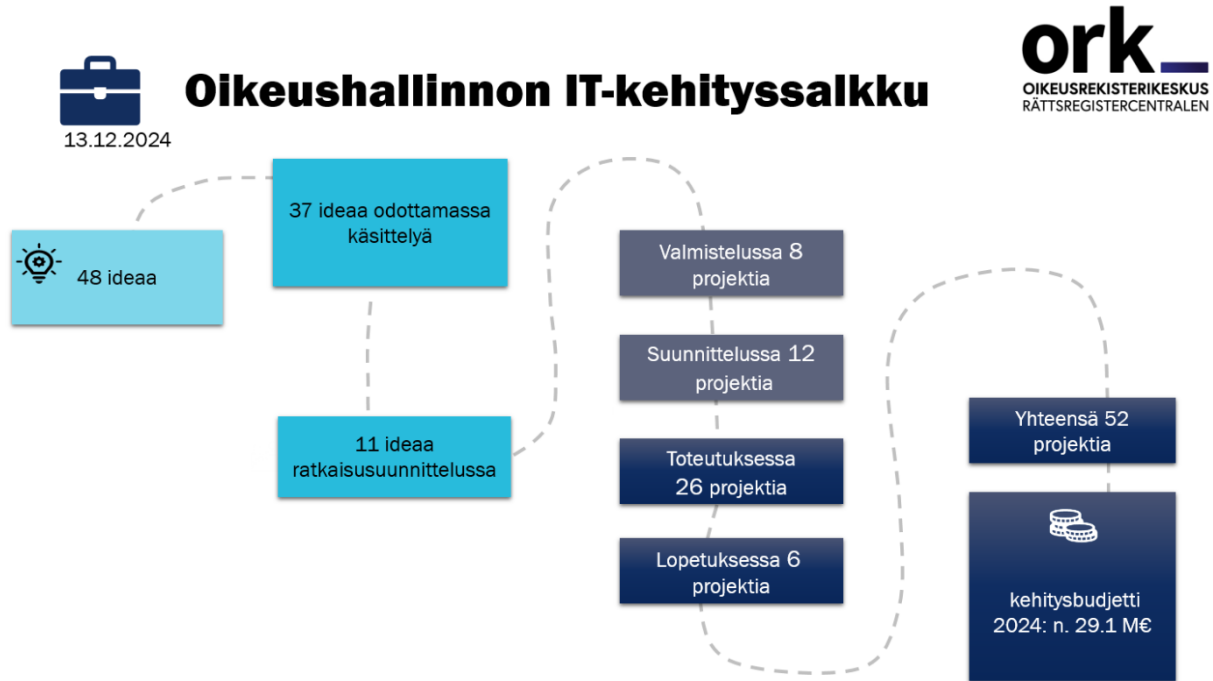
Pilvipalveluihin siirtymisen osalta ORK julkisti Pilviosaamiskeskuksen, joka muodostuu ORK:n ja sen kumppanin, Valtorin, asiantuntijoista. Pilvikeskuksen tehtävänä on ohjata, tukea, ohjeistaa ja järjestää eri ympäristöjä koskeva pilvipalvelujen operointi sekä edelleen tukea hallinnonalan pilvisiirtymää. Pilvisiirtymän esteiden poistamisen osalta tehtiin yhteistyötä hallinnonalan tiedonhallintayksiköiden kanssa erityisesti tietoturva- ja tietosuojakysymyksissä. Vuonna 2024 oikeusministeriön hallinnonalalla aloitettiin MS365 -palveluiden käyttö siirtämällä palvelut hallinnonalan omaan tenanttiin eli ympäristöön. Palveluihin siirtyminen etenee sektorikohtaisin päätöksin.

Järjestelmäpalveluiden toteuttamat jatkuvat palvelut (olemassa olevien järjestelmien ylläpito ja jatkokehitys) toimivat luotettavasti ja vakaasti saaden asiakkailtaan hyvää palautetta. AIPA 7.0.0 käyttöönnoton osalta jouduttiin syksyllä 2024 panostamaan erityisesti tuotannon vakauttamiseen - 8.0.0 version kehittämistehtävien edelle. Jatkuvien palveluiden kehittämistoiminnan volyyymi pysyi edelleen korkealla tasolla. Kehittämistarpeiden täyttämässä osoittautui osin haasteelliseksi palvelukumppanien kyky lisätä henkilöstömääräänsä kasvua vastaavasti. Palvelusopimuksissa asetetut tavoitteet ja tehtävät saavutettiin hyvällä tasolla.

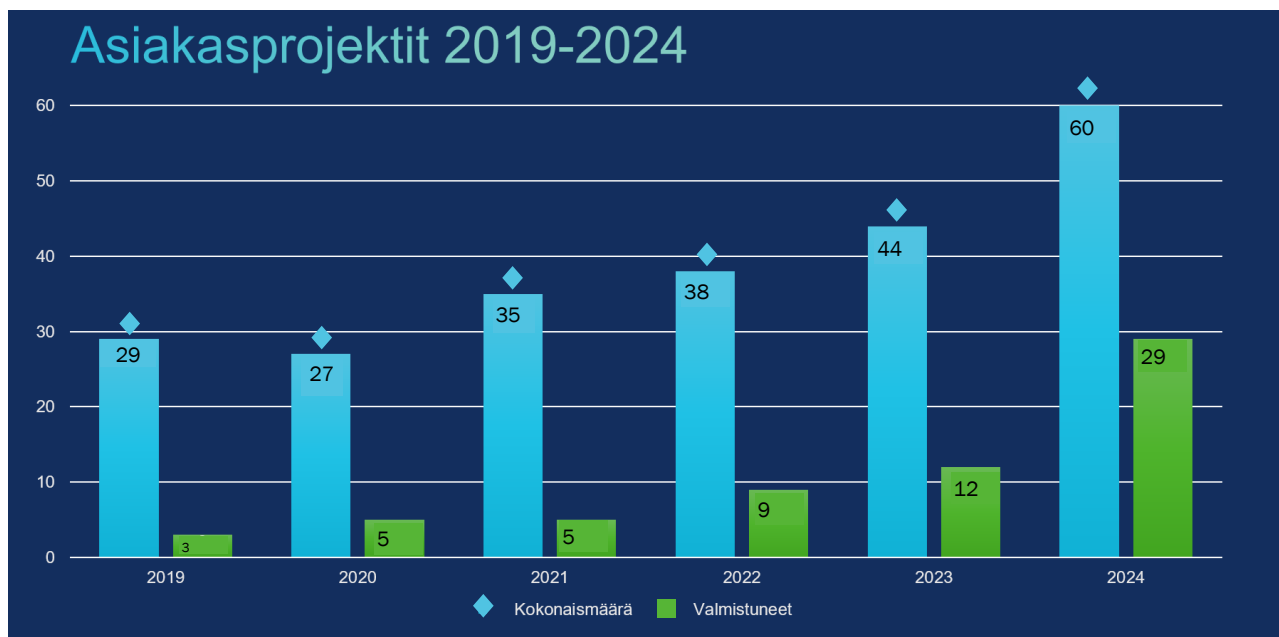
Järjestelmäpalveluiden Teknisen yksikön toiminta vakiintui, ja se saavutti hyviä tuloksia erityisesti projektitoiminnan (PMO) osa-alueella. Arkkitehtuuri- ja teknologiaohjauksen osalta parannettiin keskeisten kehittämishankkeiden resurssointia lisäämällä virkamiesarkkitehtien osuutta. Ulkoisilla asiantuntijapalveluostoilla oli merkittävä rooli niin projekti- kuin arkkitehtuuri-toiminnassakin. ORK vahvistaa jatkossa edelleen omaan henkilöstöönsä perustuvaa projektijohtamista ja arkkitehtuuri-ohjausta. Tuotantopalvelut jatkoivat Valtori-palveluiden ohjauksen tehostamista yhteisten budjetointi- ja säästötavoitteiden muodossa. Tuotantopalveluiden keskeisen uudistushankkeen, K&K 2.0, osalta saatiin toteutettua pilottisiirrot ja avattua hallinnonalan palveluympäristö jatkosiirtoja varten.

Järjestelmäpalveluiden osaamista ja resurssointia kasvatettiin erityisesti arkkitehtuuri- ja projektipäälliköiden sekä järjestelmäpäälliköiden osalta rekrytoinnein ja koulutuksin. Osaamisen kehittämisessä painopisteinä olivat pilvikyvykkyyden kasvattaminen, IT-arkkitehtuuri, ketterä kehitys ja projektitoiminta sekä ICT-palvelutuotannon hallinta. Projekti-, arkkitehtuuri- ja SMO-ammattiyhteisöjen (kilttojen) toiminnan lisäksi aloitettiin laadunvarmistuksen yhteisön toiminta.

Vuonna 2024 oikeusministeriön hallinnonalan IT-kehityssalkussa oli enimmillään 62 IT-projektia ja valmistui yhteensä 29 IT-projektia. Vuoden 2024 IT-projektien kehitysbudjetti oli yhteensä noin 29.1 milj. euroa.

Valmistuneiden projektien määrä vuonna 2024

2.6.2. Turvallisuuspalvelut

Vuosi 2024 oli merkittävä Oikeusrekisterikeskuksen digitaalisen turvallisuuden kehityksen kannalta. Tiekartan mukaiset toimenpiteet etenivät suunnitellusti, ja kokonaisturvallisuuden parantamiseksi tehtiin edistysaskeleita. Tulevaisuudessa tavoitteena on vahvistaa ORK:n asemaa digitaalisen turvallisuuden edelläkävijänä ja varmistaa, että digitaalinen toimintaympäristö on turvallinen kaikille.

Digitaalisen turvallisuuden valvontaa ja monitorointia kehitettiin. Tuotimme digitaalisen turvallisuuden tilannekuvan raportointia oman viraston ja asiakassektoreiden käyttöön. Yhteistyö Valtorin turvallisuusvalvomon kanssa vakiinnutettiin ja valvonnan laajuutta kasvatettiin.

Turvallisuuspalvelut tuottivat laajasti digitaaliseen turvallisuuteen liittyviä asiantuntijapalveluita hallinnonalan kehityshankkeille. Sekä käyttöön otettavien uusien järjestelmien että vanhojen järjestelmien turvallisuutta tarkastettiin tietoturva-arvioinneilla ja -testauksilla. Turvallisuuspalvelut panostivat myös presidentinvaalien turvallisuuden kehittämiseen, valvontaan ja seurantaan.

Oikeusrekisterikeskus toteutti itsenäisesti kaksi digitaalisen turvallisuuden harjoitusta sekä osallistui valtion yhteiseen kyberharjoitukseen (KYHAVh 24) yhdessä Syyttäjälaitoksen kanssa. Lisäksi toteutettiin digitaaliseen turvallisuuteen liittyviä koulutuksia viraston sisäisesti ja asiakasvirastoille. Kansallisista verkostoista ORK osallistui aktiivisesti Digi- ja Väestötietoviraston Vahti-verkostoon sekä Traficomın Virt-verkostoon.

Poikkeustilanteiden varalta tilannejohtamiseen valmisteltiin uusi toimintamalli, jonka tavoitteena on selkiyttää johtamista sekä tehdä siitä hallitumpaa.

Määrittelimme toimintamallin, jolla tekoälypalveluja voidaan ottaa turvallisesti käyttöön. Toimintamallin lähtökohtana on 12.7.2024 voimaan tullut EU:n tekoälyasetus.

Tietosuojan osalta ORK:ssa tuotettiin 13 tietosuojan vaikutustenarviointia, joista 5 kohdistui sektoriasiakkaiden tietojärjestelmiin. Muistakin vaikutustenarvioinneista osa kohdistui hallinnonalan yhteisiin palveluihin ja hyödytti siten koko hallinnon alaa. Lisäksi aloitettiin pilvipalvelujen tarjoajien sopimusten valvontatoiminto, joka tuottaa sopimusten tilan raportin kuukausittain.

Viraston uudessa alkuvuonna käyttöön otetussa riskienhallintapolitiikassa kuvattiin aiempaa tarkemmin päivittäisessä toiminnassa sovellettava riskienhallinnan prosessimalli sekä siihen liittyvät vastuut. Henkilöstölle järjestettiin riskienhallinnasta koulutusta. Riskienhallinnan kehittämistä jatketaan sekä ORK:n oman toiminnan osalta, mutta myös tukemalla oikeusministeriön hallinnonalan riskienhallinnan kehittämisen hanketta.

2.6.3. Tiedonhallintapalvelut

Oikeusrekisterikeskuksen tiedonhallintapalvelut luovutti tietoja journalismia, viranomaisten suunnittelu- ja selvitystyötä, tieteellisiä tutkimuksia ja opiskelijoiden opinnäytteitä varten. Tietopyyntöjä käsiteltiin kertomusvuoden aikana yhteensä noin 1330, joista tiedotusvälineiltä tulleita oli noin 790, viranomaisten tietopyyntöjä 180 ja yleiseen tiedonsaantioikeuteen

perustuvia 360. Lisäksi tiedonhallintapalvelut tuotti noin 90 raporttia toiminnan seurannan tueksi. Tietopyyntöjen määrät kasvoivat merkittävästi aiempaan nähden.

Tiedonhallintapalvelut tuki hallinnonalan sektoreita ja ORK:n vetämiä kehittämisprojekteja tiedonhallintaan liittyvissä tehtävissä, lakisääteisten velvoitteiden noudattamisessa sekä tiedonhallinnan yhtenäistämässä koko hallinnonalalla. Vuoden aikana muun muassa laadittiin ja käyttöön otettiin ORK:n tiedonhallintasuunnitelma (THS) ja laadittiin kaksi seulontaesitystä Kansallisarkistolle, tuomioistuinviraston kanssa käynnistettiin tuomioistuinten hallinnollisten asioiden THS:n päivittäminen ja erillisvirastojen virastokohtaisissa tukitilauksissa keskityttiin mm. seulontaesitysten sekä puuttuvien lakisääteisten kuvausten laadintaan. Lisäksi palvelu osallistui myös seuraavien laajojen projektien (Lotus Notes -alasajo, Tiedonhallinnan tietojärjestelmät ja tietoarkkitehtuurin kehittämisen hanke) edistämiseen. Palvelun toiminta on käynnistymisvuoden 2023 jälkeen alkanut vakiintua.

Tietoalustan käyttöä laajennettiin hallinnonalan laajuisesti palvelemaan isoimpia tietojärjestelmiä ja tiedolla johtamista.

DW:n alasajo (-projekti), jonka tarkoituksena on Tietoalustan korvaaman vanhan raportointijärjestelmän vaiheittainen alasajo, on riippuvainen lähdejärjestelmien uudistusprojektien aikatauluista, minkä vuoksi sitä ei ole saatu toteutettua alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Työtä tullaan jatkamaan vuosina 2025–2026.

Lotus Notes migraatio ja alasajo -projekti jatkoi työtään vuonna 2024. Projektin tavoitteena on laatia Lotus Notes -kantojen alajosuunnitelmat sekä käydä läpi nykyisten Lotus Notes -kantojen tietoaineistot. Läpikäynnin pohjalta tunnistetaan tarpeet tietoaineistojen migraatioille ja poistoille. Yhteisen säilytysratkaisun hankinnan valmistelut aloitettiin.

2.7. Palvelut kansalaisille ja viranomaisille

2.7.1. Täytäntöönpanopalvelut

Vuonna 2024 Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpanotoiminnasta valtiolle tullut kertymä oli suuruudeltaan noin 97,4 miljoonaa euroa, joten kertymä on noussut edellisestä vuodesta noin 7 miljoonaa euroa. Kasvu johtui pääosin rikosvahinkokorvausten tehostumisesta.

ORK:lla oli tarkasteluvuoden 2024 lopussa avoimia saatavia yhteensä noin 422,5 milj. euroa rikosoikeudellisten seuraamusten osalta ja hallinnollisten seuraamusten osalta yhteensä noin 5,1 milj. euroa. Kaikkien eri seuraamustyyppien osalta kappalemääräisesti ORK:lle saapui vuonna 2024 yhteensä noin 488 000 asiaa. Saatavakanta kasvoi n. 41 milj. euroa. Kasvuun vaikuttaa ORK:lle täytäntöönpanotavaksi saapuneiden saatavien kokonaismäärä, minkä lisäksi yleisen taloustilanteen ja maksukyvyn heikentymisen voidaan katsoa vaikuttavan osaltaan saatavakannan kasvuun.

Velkojana ORK:lla on valvottavanaan merkittävä määrä saatavia. Vuoden 2024 lopussa ORK:n saataviin liittyi noin 4400 velallisen osalta tuomioistuimen vahvistama velkajärjestelymenettely. Tarkasteluvuoden aikana uusia velkajärjestelymenettelyitä aloitettiin yhteensä noin 1100 kpl, joten edellisen vuoden aloituspäätöksiin verrattuna asiamäärät pysyivät samalla tasolla.

ORK on Suomessa toimivaltainen ns. sakkopuitepäätöksen mukaisessa täytäntöönpanoyhteistyössä. ORK on toimivaltainen viranomaisen vastaanottamaan toisista EU-jäsenvaltioista Suomeen täytäntöönpantavaksi saapuvat taloudellisia seuraamuksia koskevat päätökset, tekemään päätökset niiden täytäntöönpanosta sekä lähettämään Suomessa määrätyt päätökset täytäntöönpantavaksi toisiin jäsenvaltioihin. Vuonna 2024 ORK vastaanotti toisista EU-maista sakkopuitepäätöksen nojalla yhteensä noin 1260 täytäntöönpanopyyntöä taloudellisten seuraamusten täytäntöönpanemiseksi Suomessa. Edelliseen vuoteen verrattuna kasvua oli merkittävästi, yhteensä noin 600 kappaletta.

ORK:lle tuli kertomusvuonna täytäntöönpantavaksi 22:a erilajista hallinnonalakohtaiseen sääntelyyn perustuvaa hallinnollista seuraamusmaksua. Näiden yhteiskappalemäärä oli noin 500.

Korkein oikeus antoi helmikuussa 2024 ennakkopäätöksen (KKO 2024:14) ORK:n ennakkopäätösvalitukseen ns. WinCapita-jutussa Suomen valtion eduksi. Kertomusvuoden aikana Itä-Suomen hovioikeus antoi 27 ja Pohjois-Savon käräjäoikeus viisi tuomiota WinCapita-jutun oikeudenkäynneissä, joissa ORK edustaa valtiota. Annetut tuomiot liittyivät ORK:n rikoslain 10 luvun 11 §:n nojalla antamiin päätöksiin, joihin tyytymättömät olivat nostaneet kanteita valtiota vastaan. Vuoden lopussa WinCapita-jutun oikeudenkäyntejä oli vireillä vielä seitsemän kappaletta eri oikeusasteissa.

2.7.2. Rekisteripalvelut

Osasta Oikeusrekisterikeskuksen rekisterinpidossa olevista julkisista rekistereistä on haettavissa tietoa ilman kirjautumista suoraan internetin välityksellä. Maksukyvyttömyysrekisteri on ORK:n avoimessa tietoverkossa julkaisema maksuton tiedonhakupalvelu. Vuoden 2024 aikana palvelusta kysyttiin tietoja yhteensä 11,7 miljoonaa kertaa. Luku on yli kolme miljoonaa suurempi kuin vuotta aiemmin. Maksukyvyttömyysrekisteriin on julkaistu myös tekninen rajapinta DVV:n palveluväylässä, johon säännöllisemmin tietoja tarvitsevan on mahdollista liittyä.

ORK:n ja viranomaisten välinen tiedonvaihto lisääntyi edelleen kertomusvuoden aikana. Traficomille myönnettiin tietolupa laajemmin käyttötarkoituksin rikos- ja sakkorekistereiden tietoihin. Lisäksi hallinnonalan sisäisiä rajapintoja edistettiin myöntämällä tietolupa Ulosotolle konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin sekä velkajärjestelyrekisterin tietoihin. Rikosrekisteristä VIA-rajapinnan kautta luovutettiin vuoden aikana viranomaisille tietoja 424 000 kertaa, mikä on yli 60 000 tiedonluovutusta enemmän kuin vuotta aiemmin. Sakkorekisteristä tietoja luovutettiin VIA-rajapinnan vastaavasti 105 000 kertaa.

Vuoden 2024 alussa tuli voimaan sote-valvontalaki (741/2023), jonka johdosta rikosrekisteriotetta voi edellyttää tai tulee edellyttää myös iäkkäiden kanssa työskentelyä varten. Kertomusvuonna tähän uuteen käyttötarkoitukseen pyydettiin 27 000 rikosrekisteriotetta. Vuoden 2025 alusta voimaan tulee laajennus sääntelyyn siten, että otteita voi edellyttää tai tulee edellyttää myös vammaisten kanssa työskenteleviltä. ORK valmistautui muutokseen tekemällä järjestelmämuutoksia, sähköistä asiointia kehittämällä sekä tulevasta muutoksesta tiedottamalla. Rikostaustan tarkistaminen työntekijöiltä, opiskelijoilta sekä vapaaehtoisilta on myös kokonaisuutena kasvussa. ORK luovutti vuonna 2024 yhteensä noin 167 000 rikostaustaotetta, mikä on 20 % enemmän kuin vuotta aiemmin.

Vuoden 2024 alussa tuli voimaan myös uusi laki sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä (507/2023). Sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteriin tehtyjen hakujen vuosittaiset määrät ovat olleet selvässä kasvussa: vuonna 2024 hakuja rekisteriin tehtiin yhteensä noin 46 000 kpl, kun hakujen määrä edellisenä vuonna oli 35 000.

2.7.3. EU-tiedonvaihto

Rikosrekisteritietojen EU-tiedonvaihto (ECRIS-tiedonvaihto) lisääntyi vuoden 2024 aikana, kun Suomi vaihtoi toisten EU-jäsenvaltioiden sekä Iso-Britannian keskusviranomaisten kanssa yhteensä noin 23 400 rikosrekisteritietoa koskevaa kyselyä tai ilmoitusta. Lukumäärä kasvoi edellisvuodesta noin 7 % (vuonna 2023 oli 21 900 kyselyä tai ilmoitusta).

ORK toimii liiketoimintakieltorekisterin rekisterinpitäjänä ja tulee luovuttamaan liiketoimintakieltotietoja sähköisen EU-tiedonvaihdon kautta osana digitaalisten välineiden ja prosessien käytöstä yhtiöoikeuden alalla annetun EU-direktiivin (2019/1151) täytäntöönpanoa. Tiedonvaihto tulee tapahtumaan kaupparekisterien yhteenliittymäjärjestelmän (BRIS) kautta. Kansalliset muutokset sääntelyyn tulivat voimaan loppuvuonna 2024, ja teknistä tietojärjestelmäprojektia edistettiin ORK:ssa vuoden 2024 aikana, jotta liiketoimintakieltotietojen tiedonvaihto EU- ja ETA-valtioiden kesken voidaan aloittaa alkuvuoden 2025 aikana.

Maksukyvyttömyystietoja sisältävä maksukyvyttömyysrekisteri liitettiin heinäkuussa 2021 muiden jäsenvaltioiden kansallisten maksukyvyttömyysrekistereiden tapaan Euroopan oikeusportaalin. Portaalin kautta kyselyitä tehtiin vuonna 2024 yhteensä noin 65 000, mikä on 20 000 kyselyä enemmän kuin vuotta aiemmin.

2.7.4. Kansalaisten asiakaspalvelu

Oikeusrekisterikeskuksen Tietopalvelut palvelee asiakkaitaan sähköisen asioinnin lisäksi puhelimitse, sähköpostitse ja kirjeitse. Puhelinpalvelua tarjotaan sekä kansalaisille että viranomaisille ja sen aukioloaikoja tarkastellaan säännöllisesti puhelumäärien sekä käytettävissä olevien resurssien yhteensovittamiseksi.

Kokonaisuudessaan puheluiden määrät ovat hieman vähentyneet, kun samaan aikaan sähköisen asioinnin kävijämäärät ovat kasvaneet. Vuonna 2024 palveluaikana tulleita puheluita saapui yhteensä noin 49 500 kpl, joista noin 2/3 tuli täytäntöönpanopalveluiden kansalaisasiakkailta, sen ollessa isoin asiaryhmä. Puheluvastausprosentti kaikkien puheluiden kohdalla oli 67 % ja täytäntöönpanopalveluiden kansalaisasiakaspalvelussa 56 %. Vastausprosentit ovat pysyneet lähes edellisvuoden kaltaisina. Täytäntöönpanopalveluiden puhelinpalvelussa otettiin 1.2.2024 käyttöön vahva tunnistautuminen (suomi.fi-tunnistus). Keskimäärin neljännes soittajista tunnistautuu jonottaessa, jolloin asiakaspalvelutilanne nopeutuu, kun aikaa ei mene asiakkaan tunnistamiseen.

Kansalaisasiakkailta kysytään palautetta asiakaspalvelun laadusta puhelun jälkeen lähtevällä tekstiviestikyselyllä. Asiakastytyväisyys on pysynyt vuosittain erinomaisella tasolla. Vuonna 2024 86,5 % vastaajista antoi asiakaspalvelun laaduksi arvosanan 4 tai 5.

Joka vuotinen yhteistyöviranomaisille teetettävä asiakastyytyväisyyskysely kohdistettiin samoille kohderyhmille kuin edellisenä vuonna. Kyselyyn saatiin 416 vastausta. Asiakastyytyväisyydeksi saatiin sama erinomainen luku 4,2/5.

Tietopalvelut vuonna 2024

2.7.5. Viranomaistoiminnan digikehitys

Oikeusrekisterikeskuksen viranomaistoiminta on rekisterinpitoa, tiedonvaihtoa ja seuraamusten täytäntöönpanoa. Toiminnan digikehittämiselle on saatu erillisrahoitusta vuosille 2023–2026. Määrärahalta tavoitellaan tuottavuutta automatisoimalla ja digitalisoimalla täytäntöönpanoa ja rekisterinpitoa.

ORK otti ensimmäisenä oikeushallinnon sektorina käyttöön automaattisen ratkaisumenettelyn joulukuussa 2024 maksuaikahakemusten käsittelyssä. Maksuaikapäättösten automaatio toimii Rajsa-järjestelmässä. Lisäksi automaattisesti ratkaistujen päätösten osalta päätöksestä syntyvät dokumentit viedään automaatiolla asianhallintajärjestelmä Hildaan. Automaattinen käsittely toteutettiin robotiikalla.

ORK:n sähköisen asioinnin käyttö on vakiintunut tärkeäksi asiointikanavaksi ja edistänyt itseasiointia, joka osaltaan näkyy myös puheluiden laskevissa määrissä. Vuoden 2024 aikana yksittäisenä merkittävänä kehityskohteenä otettiin käyttöön rikosrekisteriotteiden kohdalla asiakkaalle mahdollisuus valita toimitustavaksi vain sähköinen asiointi. Tämä toiminnallisuus vähentää merkittävästi postituskuluja, koska pääosin asiakkaille riittää pelkkä pdf-tuloste otteesta.

Asiakaskokemuksen parantamisen yhtenä elementtinä on ohjeistuksien selkeyttäminen. Vuonna 2023 aloitettu nettisivujen selkeyttämis työ saatiin valmiiksi vuoden 2024 keväällä. Nyt kansalaisille suunnatut ohjeistukset on ajantasaisesti huomioiden visuaalinen ilme ja saavutettavuusvaatimukset.

3. Vaikuttavuus

ORK:n ja oikeusministeriön välisessä tulossopimuksessa on määritelty seuraava yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite ja sille kolme alatavoitetta.

3.1. Vaikutamme rikosvastuun ja oikeusturvan toteutumiseen, myös rajat ylittävissä asioissa

3.1.1. Kehitämme viranomaisten välistä tiedonvaihtoa ja yhteistyötä kansallisesti ja EU-tasolla (ECRIS TCN, Interoperability, e-CODEX).

- **Toteuma:** Toteutui.

3.1.2. Viemme EU BRIS -liiketoimintakieltojen tiedonvaihdon tuotantoon.

- **Toteuma:** Toteutui osittain. Testiympäristöjen valmistuminen viivästyi, ja tämän vuoksi tuotantokäyttöön ottaminen siirtyi vuodenvaihteen yli.

3.1.3. Aloitamme täytäntöönpanojärjestelmän uudistamisen.

- **Toteuma:** Toteutui.

3.2. IT-kehittämishankkeet

Seuraavassa esitellään IT-kehittämishankkeita, joilla on laajempaa vaikuttavuutta hallinnonalaan tai yhteiskuntaan. Kokonaisuutena yhtäaikaisia hallinnonalan IT-projekteja oli käynnissä n. 50 kappaletta.

3.2.1. AIPA – Syyttäjien ja yleisten tuomioistuinten aineistopankki

AIPA-hankkeen laajin käyttöönotto toteutui, kun version 7.0.0 pilottikäyttö alkoi maaliskuussa 2024. Versiossa otettiin käyttöön käräjäoikeuksien rikosasiat sekä hovioikeuksien ja korkeimman oikeuden kaikki menettelytavat. Valtakunnallinen käyttöönotto alkoi suunnitellusti toukokuussa. Hanketoimiston henkilökunta siirtyi muihin työtehtäviin maaliskuun lopussa, ja AIPA-hanke päättyi 30.6.2024.

Version 7.0.0 käyttöönoton jälkeen keskityttiin syyttäjätöiminnallisuuksien toteutukseen sekä AIPA-testitapausten automatisointiin. Niiden avulla voitiin vähentää manuaalisen testauksen määrää sekä parantaa laadunhallintaa. Seuraavan version (8.0.0) pilottikäytön on tarkoitus alkaa maaliskuussa 2025.

AIPAn sähköiseen asiointiin toteutettiin asiointin pohjaratkaisu sekä ensimmäisenä hakemusasiaan avioerohakemus. Tavoitteena on sähköisen asiointin julkaiseminen toukokuussa 2025.

Keväällä 2024 toteutettiin AIPA-ohjausmalli, joka otettiin käyttöön hankkeen päättymisen jälkeen. Syksyn aikana tehtiin AIPA-tuotestrategia vuosille 2025–2028 sekä toiminnallinen ja tekninen tiekartta vuodelle 2025.

3.2.2. Vaalien toimittaminen ja VAT-uudistushanke

Vuosi 2024 oli vaalien kannalta poikkeuksellisen työntäyteinen. Samalle vuodelle osuivat sekä presidentinvaalin ensimmäisen ja toisen kierroksen sekä europarlamenttivaalien toimitus. Vaalien toimittaminen sujui tälläkin kertaa erinomaisesti, eikä poikkeamia havaittu. ORK järjesti myös vaalien aikaisen yleisöpuhelinpalvelun.

Huhtikuussa 2025 toimitettavien alue- ja kuntavaalien osalta suoritettiin syksyllä 2024 valmisteluprojekti, jonka aikana esimerkiksi varmistuttiin järjestelmän ja ympäristön suorituskyvystä, todennettiin vaalitietojärjestelmän yhteentoimivuus sekä valmisteltiin ohjeita ja verkkokoulutuksia. Erityistä huomiota kiinnitettiin samanaikaisesti järjestettävien vaalien mukanaan tuomiin mahdollisiin uusiin haasteisiin mm. riski- ja skenaariotyöskentelyn kautta. Alue- ja kuntavaalit 2025 järjestetään ensimmäistä kertaa samanaikaisesti.

Vaalitietojärjestelmän uudistuksen (VAT- hanke) toteutustyö jatkui koko vuoden 2024 ajan kolmen kehitystiimin ja lähes 20 kehittäjän voimin. Lisäksi projektissa on työskennellyt mm. tietoturva- ja infra-asiantuntijoita, vaalitiimin jäseniä sekä testaaja. Tuoteomistajien johdolla MVP (Minimum Viable Product) -tavoitteet saavutettiin kesäkuussa 2024. Samassa yhteydessä varmistuttiin siitä, että toteutus pystytään kokonaisuutena viemään maaliin.

Vuoden aikana palvelussa hallittavien kokonaisuuksien toteutusta on kehitetty edelleen. Ehdokasasettelun ja tuloslaskennan osalta on järjestetty useita loppukäyttäjätestejä vaaliviranomaisten kanssa. Hanke etenee kokonaisuutena suunnitellusti.

3.2.3. Käyttövaltuushallinnan (KVH) -uudistushanke

Vuoden 2024 aikana uudistettiin käyttövaltuushallinnan ratkaisua, jolla hallinnoidaan Oikeusrekisterikeskuksen virkamiesten peruskäyttöoikeuksia. Hallinnonalan muiden sektorivirastojen peruskäyttöoikeuksien hallinnan uudistaminen suunniteltiin ja aikataulutettiin keväälle 2025.

Loppuvuoden aikana määriteltiin, toteutettiin ja testattiin tekniset valmiudet virastojen käyttöönottojen käynnistämiseksi tammikuussa 2025. Vanhojen hakemistojen alasajon suunnittelu eteni syksyn aikana teknisen toteutuksen ja alustavan sovelluskohtaisen aikataulun suunnittelulla. Vuoden aikana edistyi hyvin käyttövaltuushallinnan laajemman uudistamisen toteuttamisessa.

3.2.4. Pilvialusta-hanke

Pilvialusta-hanke rakensi teknisen ja operatiivisen kyvykkyyden toimia pilvessä. Pilviosaamiskeskus julkistettiin marraskuussa 2024, jolloin määriteltiin osaamiskeskuksen vastuut, roolit ja tehtävät. Osaamiskeskus muodostuu Oikeusrekisterikeskuksen virkamiehistä ja ulkoisista konsulteista. Pilviosaamiskeskus loi yhtenäisiä palveluja tietojärjestelmille pilven hyödyntämistä varten. Osaamiskeskus laati hallintamallit alustoille, jotka ohjaavat sovellustoimittajia toimimaan ORK:n arkkitehtuurin ja tietoturvan mukaisesti.

Ensimmäisiä kehitys-, testi- ja tuotantokuormia siirrettiin konesalista pilveen. Uudet järjestelmät, jotka ovat kehitetty suoraan pilveen, ovat hyödyntäneet heti pilviosaamiskeskuksen luomia palveluita. Tällainen järjestelmä on esimerkiksi www-

sivoustouudistus. Ensimmäinen tuotannossa oleva palvelu, joka siirrettiin konesalista pilveen, on *Demokratia.fi*.

Pilviosaamiskeskuksen johdolla edistettiin oikeushallinnon pilvisiirtymää ja kartoitettiin järjestelmiä, joita voidaan jatkossa siirtää pilviympäristöihin.

3.2.5. Low-code-alustahanke

Hankkeessa rakennetaan hallinnonalalle uutta nopean ja kustannustehokkaan palvelukehittämisen toimintamallia ja -alustaa. Hanke eteni vuoden 2024 aikana valmisteluvaiheesta suunnitteluun ja edelleen toteutusvaiheeseen. Koko hallinnonalaan palveleva low-code-osaamiskeskus aloitti toimintansa, ja low-code-kehittämiseen kilpailutettiin kehittäjäkumppani vahvistamaan omia resursseja. Sovellusalustalle määriteltiin tekninen hallintamalli ja low-code-kehittämisen oma kehittäminen malli. Ensimmäisten tuotantovaiheen sovellusten kehittäminen aloitettiin jatkaen kuitenkin kehittämisen ”infran” rakentamista alustan päälle. Puitteet low-code-kehittämisen käynnistymiselle saatiin siis rakennettua.

3.2.6. Www- ja intranet-uudistukset

Verkkosivustojen uudistusprojektissa kaikki oikeushallinnon nykyistä julkaisujärjestelmää käyttävät ulkoiset verkkosivustot siirretään uudelle alustalle. Hankintasopimus uudistuksen toteutuksesta allekirjoitettiin kesällä 2024. Verkkosivujen uudistamista varten tehtiin tekniset valmistelut sekä luotiin uusi ilme kesän ja syksyn 2024 aikana. Ensimmäiset sivoustouudistajat pääsivät rakentamaan omia sisältöjään uudelle alustalle marraskuussa. Uudistuksen ensimmäinen tavoite saavutettiin, kun uudella julkaisualustalla tehty sivusto *oikeuspalveluvirasto.fi* julkaistiin tammikuun alussa kuluvaa vuotta.

Intranet-uudistuksen osalta vuosi 2024 toi hallinnonalalle käyttöön uuden yhtenäiseen alustaan perustuvan Lexa-palvelun. Alkuvuodesta valmistui hallinnonalan yhteisen Lexan konsepti ja tekninen ratkaisu testausta varten. Virkamiehen digitaalinen työympäristö -projektin (DTY) tukemana uusia Lexa-kokonaisuuksia toteutettiin siten, että ensimmäinen kokonaisuus julkaistiin lokakuussa 2024. Vuoden loppuun mennessä julkaistuna oli seitsemän hallinnonalan eri toimijoiden Lexaa. Vuoden 2025 alussa on tarkoitus julkaista neljä uutta sivustoa sekä kevään aikana Tuomioistuinlaitoksen suuri 35 Lexan kokonaisuus.

3.3. Palvelut kansalaisille ja viranomaisille

3.3.1. Asiakaspalvelun digitalisaatio

Oikeusrekisterikeskuksen sähköisen asiointipalvelun käyttö on jatkanut kasvuaan; edelliseen vuoteen verrattuna kasvu oli noin 24 %. Kuukausittain sähköistä asiointia käytti keskimäärin noin 26 700 kävijää.

3.3.2. Täytäntöönpanojärjestelmän kehittäminen (Tapsa-projekti)

ORK:n uuden täytäntöönpanojärjestelmäprojektin ohjelmistokehitysvaihe käynnistyi kesäkuussa 2024. Projekti on ORK:n oman viranomaistoiminnan merkittävin

tietojärjestelmä uudistus yli 10 vuoteen. Samalla aikataululla projektin kanssa uudistetaan täytäntöönpanosta annettuja säännöksiä yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

Projektissa kehitetään tilaajavetoisesti ja asiantuntijahankintana täytäntöönpanotoiminnan ja rekisterinpidon käyttöön uusi täytäntöönpanojärjestelmä sekä sakkojen ja hallinnollisten seuraamusten rekisteri. Kehittämisessä huomioidaan täytäntöönpanotoimintaan liittyvän uuden lainsäädännön edellyttämät tietojärjestelmäkyvykkyydet ja -toiminnallisuudet sekä julkisen hallinnon toimintaa ohjaavien yleislakien (erityisesti tiedonhallinta-, tietosuoja- ja arkistolakien) velvoitteet.

Tietojärjestelmäprojekti alkoi toimitusprojektin aikataulun ja sakon täytäntöönpanoa koskevan lakiuudistuksen aikataulun yhteensovittamisella ja suunnittelulla. Projekti päätettiin vaiheistaa niin, että ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan uusia hallinnollisia seuraamusmaksuja koskevat toiminnallisuudet, jotka siirretään tuotantoon vuoden 2025 aikana. Kokonaisuutena toimitusvaihe ja ohjelmiston rakentaminen eteni loppuvuonna 2024 suunnitelman mukaisesti.

3.3.3. Täytäntöönpanosäädösten kehittäminen

Sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) uudistamista varten perustettu työryhmä luovutti mietintönsä maaliskuussa 2024. Työryhmä ehdotti, että sakon täytäntöönpanosta annettu laki uudistettaisiin kokonaisuudessaan. Laissa säädettäisiin sakkorangaistuksen ja muiden rahamääräisten seuraamusten täytäntöönpanosta, sakon muuntorangaistuksen määräämisestä ja menettämisseuraamuksen täytäntöönpanosta. Lisäksi laissa olisi säännökset täytäntöönpanoon liittyvistä rekistereistä.

Uusi konfiskaatiodirektiivi (EU 2024/1260) tuli voimaan 22.5.2024. Oikeusministeriö asetti viime syyskuussa työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella lainsäädäntöehdotukset niiden hallitusohjelman kirjausten toteuttamiseksi, jotka koskevat rikosshyödyn poisottamista ja konfiskaatiodirektiivin kansallista täytäntöönpanoa.

Lisäksi Oikeusministeriö asetti lokakuussa 2024 työryhmän, jonka tehtävänä on hallitusohjelman mukaisesti uudistaa sakon ja rikesakon määräämisestä annettu laki muun muassa sakkomenettelyä yksinkertaistamalla.

Oikeusrekisterikeskuksella on merkittävä rooli rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanijana, joten mainittujen työryhmien esittämällä lainmuutosehdotuksilla on vaikutusta myös ORK:n toimintaan. ORK:n asiantuntijoita on edellä mainittujen työryhmien jäseninä, ja he osallistuivat työryhmien työskentelyyn aktiivisesti.

3.3.4. Rekisteripalvelut ja EU-tiedonvaihto

Rekisteritietoja käytetään osana oikeudenhoitoa ja entistä laajemmin yhteiskunnan eri osaluilla arvioitaessa esimerkiksi henkilön soveltuvuutta ja luotettavuutta. Uusia rekisteritietojen käyttötarkoituksia säädetään jatkuvasti lisää ja olemassa olevaa tietoa käytetään entistä laajemmin eri tarkoituksiin.

Rekisteritietojen tiedonvaihto ja tietojen luovutus lisääntyi merkittävästi sekä kansallisesti että EU-tasolla. ECRIS-TCN tulee olemaan EU-laajuinen keskitetty tietojärjestelmä niiden jäsenvaltioiden tunnistamiseksi, joilla on kolmansien maiden tai kansalaisuudettomien henkilöiden rikosrekisteritietoja. Vuoden 2024 aikana ORK:ssa jatkettiin

järjestelmäkehitystyötä ECRIS-TCN:n käyttöönottoon liittyen sekä kansallista ja EU-laajuista yhteistyötä. ECRIS-TCN-järjestelmän käyttöönotto tapahtuu vuoden 2025 lopussa, ja ORK tulee toimimaan tiedonvaihdon keskusviranomaisena Suomessa.

ORK osallistui vuoden aikana aktiivisesti myös Interoperability (IO) -työhön, jolla on tarkoitus taata laajojen EU-tietojärjestelmien yhteentoimivuus unionin sisäisen turvallisuuden ja rajaturvallisuuden takaamiseksi. Vuoden 2024 aikana IO-kokonaisuudessa tehtiin yhteistyötä etenkin ETIAS-viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseksi sekä MID-komponentin eli rinnakkaishenkilöllisyyksien manuaalisen todentamisen edistämiseksi.

4. Toiminnallinen tehokkuus

4.1. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot

Oikeusrekisterikeskuksen siirtyvän rahan osuutta on vuosina 2022, 2023 ja 2024 kasvattanut valtiovarainministeriön rahoittaman täytäntöönpanojärjestelmän uudistamista koskevan tuottavuushankkeen viivästyminen. Siirtävästä rahasta on varsinaista täytäntöönpanojärjestelmän uudistamishankkeen rahoitusta 4,98 milj. Euroa.

TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY (1000 euroa)	2022 TP	2023 TP	2024 TP	2025 TA	2026 Kehys	2027 Kehys
Henkilöstökulut	10 852	13 597	15 700	17 090	17 230	16 351
Toimitilavuokratulot	363	387	405	393	373	373
Palvelujen ostokulut	3 930	3 179	3 166	3 127	3 118	3 133
Muut kulut	49	84	42	63	53	53
Investointimenot	352	217	1 260	3 166	3 110	3 023
Bruttomenot	15 546	17 464	20 573	23 839	23 884	22 933
Maksullisen toiminnan tuotot	8 394	10 611	12 184	12 691	11 347	11 042
Muut tuotot						
Bruttotulot	8 394	10 611	12 184	12 691	11 347	11 042
Nettokäyttö-/käyttöarvo	7 152	6 853	8 389	11 148	12 537	11 891
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	1 613	4 850	8 359	10 030	7 430	3 361
TP/TA/TAE	10 389	10 362	10 060	8 548	8 468	8 468
Lisärahoitustarve (Tapsa)						1 850
Käytettävissä yhteensä	12 002	15 212	18 419	18 578	15 898	13 679
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	4 850	8 359	10 030	7 430	3 361	1 788

4.2. Toiminnan tuottavuus

ORK:n ICT-palvelutoiminnan tuottavuuden tunnusluvut	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Ylläpidettävien tietojärjestelmien / palveluiden määrä	131	136	142
Ratkaistut sovellustukipyynnöt	112 862	103 093	106 865
Hallinnonalan digipalveluiden htv-määrän suhde hallinnonalan kokonaishenkilötyövuosimäärään	1,1 %	1,6 %	1,8 %
Täytäntöönpanutujen saatavien (kpl) suhde henkilötyövuosiin.	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
	22645	14 666	13 079
	saatavaa / htv	saatavaa / htv	saatavaa / htv
Luovutettujen rekisteritietojen (kpl) suhde henkilötyövuosiin.	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
	46 471	75 797	86 132
	Luovutettua tietoa / htv	Luovutettua tietoa / htv	Luovutettua tietoa / htv

Taulukossa: Ylläpidettävien tietojärjestelmien/palveluiden lukumäärää vuodelta 2022-2023 korjattu vuoden 2025 tulossopimukseen.

Hallinnonalan digipalveluiden htv-määrän suhde hallinnonalan kokonaishenkilötyövuosimäärään -teksti on ollut tulossopimuksessa ”Kehittämisen htv-määrän suhde IT-palveluiden kokonaishenkityövuosimäärään.” Nyt vuoden 2025 tulossopimukseen teksti on muutettu tähän paremmin asiaa kuvaavaan muotoonsa.

Täytäntöönpanon tuottavuuden ja taloudellisuuden muutos johtuu siitä, että vaikka tuomittujen asioiden kappalemäärä kasvoi, samalla aleni valmistuneiden kappaleiden määrä n. 18 %.

Rekisteritoiminnan tuottavuuden ja talouden parantuminen johtuu myytyjen otteiden ja sähköisen asioinnin lisääntymisestä. Otteista yli 90 % myydään ns. verkkokaupan kautta. Siirtyminen sähköiseen rekisteriotteiden luovuttamiseen on tavoitellusti vähentänyt henkilötyötä.

4.3. Toiminnan taloudellisuus

ORK:n ICT-palvelutoiminnan taloudellisuuden tunnusluvut	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
ORK:n ICT-palvelutoiminnan henkilötyön laskennallinen keskihinta €/htp	399	375	364
ICT-palvelutoiminnan suhde ORK/ulkoiset palvelutoimittajat %	11/89	11/89	11/89
Hallinnonalan digikustannusten suhde hallinnonalan kokonaiskustannuksiin	8,8 %	7,9 %	8,3 %
ORK:n kehittämisspalveluiden euromäärän suhde jatkuvien palveluiden euromäärään	31 %	39,9 %	41,4 %
Täytäntöönpanokustannusten suhde saatavien lukumäärään.	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
	4,61 e	6,48 e	7,69 e
	/ saatava	/ saatava	/ saatava
Rekisteritietokustannusten suhde luovutusten lukumäärään.	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
	2,51 e	1,91 e	1,10 e
	/luovutettu tieto	/luovutettu tieto	/ luovutettu tieto

Henkilötyön keskihinta on laskenut sisäisten hallinto- ja tukipalveluiden osuuden pientymisen ja toimitilasäästöjen myötä.

4.4. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kustannusvastaavuuslaskelmissa henkilökustannukset sisältävät palkat ja sivukulut sekä jyvitetty yleiskulut (hallinnon kustannukset, vuokrat, aineet ja tavarat ym.). Näiden laskenta tapahtuu talouden suunnittelun ja seurannan järjestelmässä (SAP BPC).

Maksullisen palvelutoiminnan julkisoikeudellisten suoritteiden (JO) kustannusvastaavuus laski 84 prosenttiin. Lasku johtui hinnoittelumuutoksesta, jolla verkkokaupasta ostettavat otteet hinnoiteltiin reilusti halvemmiksi kuin paljon manuaalityötä vaativat otteet. Hinnoittelumuutoksen tarkoitus oli ohjata otteiden myyntiä enemmän sähköiseen "verkkokauppaan". Verkkokaupasta ostettujen otteiden määrä kasvoi yli 90 prosenttiin. Koska hinnoittelu-laskennassa oli käytetty aikaisemmin toteutuneita henkilötyön kustannuksia ja vain 70 prosentin osuutta halvemmista otteista, jäi kustannusvastaavuus alle 100 prosentin. Hinnoittelulaskelmassa huomioitiin verkkokauppaostosten vähentävän paperisten otteiden postittamista, mutta näin ei käynytkaan. Nyt otteiden sähköistä luovuttamista on korjattu niin, ettei järjestelmä enää lähetä automaattisesti paperiotteita. Näin saadaan postituskustannukset vähenemään tulevaisuudessa ja kustannusvastaavuus paranemaan. Oikeusministeriön päivitetty maksuasetus tuli voimaan 1.1.2025. Päivityksen yhteydessä tarkasteltiin Oikeusrekisterikeskuksen suoritteiden hinnoittelua, mutta hinnat jätettiin entiselleen, koska oletamme, että postimaksujen pois jääminen parantaa kustannusvastaavuutta.

Liiketaloudellisten suoritteiden (LT) kustannusvastaavuus kasvoi 144 prosenttiin. Nousu johtui volyymin kasvusta, toiminnolle kohdistuneen henkilötyön vähenemisestä ja järjestelmäkustannusten pienenemisestä. Oikeusrekisterikeskus tarkastaa liiketaloudellisten suoritteiden hinnoittelua maaliskuussa 2025.

ICT-palvelukeskustoiminnan kustannusvastaavuus on 100 prosenttia.

Kustannusvastaavuuslaskelma 2024

ORK:n viranomaistoiminnan maksullisten suoritteiden myynti	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Tuotot	JO	JO	JO	LT	LT	LT
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 579	934	1 115	725	804	851
- maksullisen toiminnan muut tuotot						
Tuotot yhteensä	1 579	934	1 115	725	804	851
Kustannukset						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat						
- henkilöstökustannukset sis. jyvitykset	118	337	391	138	106	163
- vuokrat						
- palvelujen ostot	715	628	741	403	362	420
Palkeet / myyntireskontra	83	18	106	65	94	1
Erilliskustannukset yhteensä	916	983	1 238	606	562	584
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset						
- poistot	85	63	63	59	0	0
- korot		15	19		8	9
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	85	78	82	59	8	9
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 001	1 061	1 320	665	570	593
Kustannusvastaavuus-%	158 %	88 %	84 %	109 %	141 %	144 %

Kustannusvastaavuuslaskelma 2024

ORK:n ICT-palveluiden palvelumaksut (1000 euroa)	2022	2023	2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	8 365	11 233	13 283
- maksullisen toiminnan muut tuotot	75 975	88 406	100 417
Tuotot yhteensä	84 340	99 639	113 700
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat			
- henkilöstökustannukset sis. jyvitykset	8 365	11 194	13 283
- vuokrat			
- palvelujen ostot	75 975	88 406	100 417
Palkeet / myyntireskontra	36		
Erilliskustannukset yhteensä	84 376	99 600	113 700
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset			
- poistot			
- korot			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	0	0
Kokonaiskustannukset yhteensä	84 376	99 600	113 700
Kustannusvastaavuus-%	100 %	100 %	100 %

5. Talouteen liittyvät tavoitteet tulossopimuksen mukaan

Oikeusrekisterikeskus onnistui parantamaan hallinnonalan ICT-budjetin toteumaa suhteessa budjettiin eli ns. osumatarkkuutta kokonaisuutena tarkastellen, mutta yksittäisten sektorien kohdalla jäi parannettavaa. Hallinnonalan IT-kehittämisen määrän ja laadun hallinnointia kehitettiin IT-salkunjohtamisella sekä kustannustehokkuutta tuottavuusmääräraha-projektiaihoiden evaluoinnilla. Valtori-palveluiden ohjausta tehostamalla pystyttiin lisäämään niiden taloudellisuutta sekä aikaansaamaan kustannussäästöjä.

5.1. Rakennamme hallinnonalan ICT-kokonaisuudesta tuottavamman ja taloudellisemman.

5.2.1. Kehitämme hallinnonalan ja viraston talouden suunnittelua, ennustamista ja johtamista erityisesti ICT-kustannustehokkuuden kasvattamiseksi ja IT-kehittämisen määrän hallitukseksi läpiviemiseksi.

- **Toteuma:** Toteutui.

5.2.2. Parannamme Valtori-palveluiden taloudellisuutta aktiivisella johtamisella ja lisäämällä palveluiden kustannusten läpinäkyvyyttä.

- Toteuma: Toteutui.

5.2. Turvaamme suunnitelmallisesti taloudellisen liikkumavaramme.

5.2.1. Seuraamme aktiivisesti viraston talouden kestävyystilannetta ja teemme tarvittavia johtamistoimenpiteitä talousarvion mukaisen toiminnan turvaamiseksi.

- Toteuma: Toteutui.

5.3. Kestävän kehityksen tavoite: Vahvistamme ORK:n myönteisiä ympäristövaikutuksia.

5.3.1. Asetamme toiminnallemme vastuullisuustavoitteet ja määrittelemme oman vastuullisuusraportoinnin mallin.

- Toteuma: Toteutui osittain. Laadittujen tavoitteiden hyväksyntä siirtyi yli vuoden vaihteen.

6. Tuotokset ja laadunhallinta

6.1. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

TIETOPALVELUN ASIAKASPALVELU Tilastopäivä: 31.12.2024	2022	2023	2024
Asiakaspuhelut	54 784	53 208	49 511
- palveluaikana vastatut	38 954	36 270	32 934
- palveluaikana vastaamatta jääneet	15 830	16 938	16 577
Omien tietojen tarkistaminen	292	406	1 140
Saldotodistukset	7 181	7 993	7 924
MP maksuaikapäätökset (2022 lähtien saapuneet hakemukset)	23 516	26 342	28 941
MP rauenneet	3 188	3 430	3 781
MP päättyneet	4 981	5 257	6 010
Velkajärjestelyasiat, aloittamiset	935	1 128	1 076
Velkajärjestelyasiat, voimassa	4 280	3 722	4 397

6.2. Täytäntöönpanon tehokkuus

Tilastossa on kyseisenä vuonna tuomioistuimen ratkaisupäivän mukaan tuomitut asiat ja kyseisenä vuonna valmistuneet asiat. Tilanne kertomusvuoden viimeisenä päivänä.

Ratkaisulaji		2022	2023	2024
Tuomiolauselma sakot (päiväsakot)	Tuomittu kpl	33 075	33 459	30 063
	Valmiit kpl	27 140	22 179	11 304
	Valmistumis %	82	66	38
Muut tuomiolauselmasakot	Tuomittu kpl	33 371	35 355	33 902
	Valmiit kpl	14 546	13 417	8 551
	Valmistumis %	44	38	25
Rikesakot	Tuomittu kpl	25	19	11

Ratkaisulaji				
		2022	2023	2024
Rikosvahinko-korvaukset	Valmiit kpl	22	17	7
	Valmistumis %	88	89	64
	Tuomittu kpl	3 606	2 550	7 017
Muunto-rangaistusasiat	Valmiit kpl	820	498	686
	Valmistumis %	23	20	10
	Tuomittu kpl	7 456	7 339	5 494
Rikesakkomääräys SML	Valmiit kpl	7 248	6 871	2 122
	Valmistumis %	97	94	39
	Tuomittu kpl	2 415	2 652	2 039
Rangaistusmääräys-sakko + korotus SML	Valmiit kpl	1 936	2 006	1 235
	Valmistumis %	80	76	61
	Tuomittu kpl	35 863	35 901	35 059
Sakkomääräys + korotus SML	Valmiit kpl	22 786	22 164	17 126
	Valmistumis %	64	62	49
	Tuomittu kpl	87 653	89 876	89 642
Sakkomääräys RM men.seur. SML	Valmiit kpl	76 061	76 086	65 138
	Valmistumis %	87	85	73
	Tuomittu kpl	429	395	469
Rikosuhrimaksut	Valmiit kpl	245	258	228
	Valmistumis %	57	65	49
	Tuomittu kpl	117 044	118 536	115 535
RM rahamääräinen men.seur. SML	Valmiit kpl	84 053	82 134	66 993
	Valmistumis %	72	69	58
	Tuomittu kpl	116	141	202
Liikennevirhemaksut	Valmiit kpl	64	68	84
	Valmistumis %	55	48	42
	Tuomittu kpl	141 869	137 782	131 929
Ylikuormamaksu	Valmiit kpl	135 899	131 423	118 732
	Valmistumis %	96	95	90
	Tuomittu kpl	551	403	337
Liikenteenharjoittajan seuraamusmaksu (Korollinen)	Valmiit kpl	529	391	198
	Valmistumis %	96	97	59
	Tuomittu kpl	64		
	Valmiit kpl	52		
	Valmistumis %	81		
	Tuomittu kpl	70	90	73

Ratkaisulaji		2022	2023	2024
Tilaajavastuulain laiminlyöntimaksu tai korotettu laiminlyöntimaksu (Korollinen)	Valmiit kpl	61	76	55
	Valmistumis %	87	84	75
Yhteisen kalastuspolitiikan vastaisesta teosta määrättävä seuraamusmaksu	Tuomittu kpl	0	0	1
	Valmiit kpl	0	0	1
	Valmistumis %	0	0	0
Yhteisen kalastuspolitiikan vastaisesta teosta määrättävä rikkomusmaksu	Tuomittu kpl	35	25	30
	Valmiit kpl	35	25	29
	Valmistumis %	100	100	97
Alkoholilain mukainen seuraamusmaksu	Tuomittu kpl	128	82	116
	Valmiit kpl	112	70	78
	Valmistumis %	88	85	67
Tuontivalvonnan seuraamusmaksu	Tuomittu kpl	4	8	8
	Valmiit kpl	4	6	4
	Valmistumis %	100	75	50
KAIKKI YHTEENSÄ	Tuomittu kpl	463 774	464 613	451 926
	Valmiit kpl	371 613	357 689	292 570
	Valmistumis%	80	77	65

Tilastopäivä: 31.12.2024

6.3. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Asiakastyytyväisyys

ICT-palvelutuotannon tilaajatytyväisyys oli hieman laskenut edellisestä vuodesta ollen edelleen tyydyttävällä tasolla 7,8/10. Loppukäyttäjät (asiakkaat) arvioivat ORK:lta saamaansa palvelun laatua pääsääntöisesti hyväksi palveluarvosanan ollessa 3,9/5,0. Avoimissa vastauksissa kiitoksia saa ORK:n palvelun nopeus, palveluhenkisyys sekä asiantuntemus.

Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys pysyi edelleen erinomaisella tasolla myös kertomusvuonna.

ICT-palvelutuotannon palvelukyky ja laatu	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2022	2023	2024
Asiakastyytyväisyys (1–5)	3,9	4,0	3,9
Tilaaajatytyväisyys (4–10)	7,9	7,9	7,8
Reklamaatioiden lukumäärä, tilaajat (kpl)	0	0	0

Viranomaistoiminnan palvelukyky ja laatu (1–5)			
Käsittelyajat tarpeita vastaavat	4,1	4,1	4,2
Asiakaspalvelun ja neuvonnan taso	4,1	4,0	4,2
Yleinen palvelutaso	4,1	4,1	4,2
Kansalaisten asiakastyytyväisyys	4,5	4,6	4,4

Tietopalvelut-toimialan tuottamien palveluiden käsittelyajoille asetetut tavoitteet:

Rikostaustaotehakemukset: 7 työpäivää hakemuksen saapumisesta.

Toteuma: Toteutui

Viisumin, työluvan tai muun vastaavan hakemista varten, ulkomaan viranomaiselle esittämistä varten tehdyt otehakemukset: 4 työpäivää hakemuksen saapumisesta.

Toteuma: Toteutui.

Maksuaikahakemukset: 1 viikkoa hakemuksen saapumisesta.

Toteuma: Ei toteutunut. Keskimääräinen käsittelyaika n. 2,5 viikkoa.

Maksuaikapäästösten kappalemäärät kasvoivat edellisvuodesta noin 2600 kappaleella vuonna 2024 (yhteensä noin 29 000 kpl). Sähköisen asiointin käyttöönotto on lisännyt merkittävästi maksuaikahakemusten määriä ja henkilöresursseja ei ole voitu kohdentaa maksuaikahakemusten käsittelyyn tavoitteen mukaisesti johtuen henkilöstöressurssien niukkuudesta ja henkilöstön poistumista. Loppuvuodesta 2024 maksuaikahakemusten käsittelyssä otettiin tuotantokäyttöön ns. maksuaikarobotti, jonka tavoitteena on, että jatkossa osa maksuaikahakemuksista voidaan ratkaista automaattisen päätöksenteon kautta.

Velkajärjestelyrekisteri, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri, liiketoimintakieltorekisteri ja eläintenpitokieltorekisteri otehakemukset: saapumispäivän lisäksi 1 työpäivä.

Toteuma: Toteutui.

7. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Rakenne	2022	2023	2024	Muutos %
1. Henkilöstöressit				
henkilöstömäärä	187,0	224,0	243,0	8,5
henkilöstömäärä, naiset	118,0	128,0	138,0	7,8
henkilöstömäärä, miehet	69,0	96,0	105,0	9,4
henkilötyövuodet	172,0	208,7	234,8	12,5
keski-ikä	44,8	43,2	43,4	0,5
keski-ikä, naiset	45,3	44,7	44,4	-0,6
keski-ikä, miehet	44,2	41,2	42,0	2,0
henkilöstömäärät ikäluokittain				
15–24	2,0	6,0	6,0	0,0
25–34	35,0	56,0	58,0	3,6
35–44	57,0	67,0	74,0	10,4
45–54	51,0	51,0	58,0	13,7
55–64	42,0	43,0	45,0	4,7
65-	0,0	1,0	2,0	100,0
koulutustasoindeksi	6,0	5,9	6,0	2,1
koulutustasoindeksi, naiset	5,8	5,9	6,0	2,8
koulutustasoindeksi, miehet	6,2	6,0	6,1	1,3
vakinaiset	154,0	170,0	199,0	17,1
vakinaiset naiset	96,0	100,0	120,0	20,0
vakinaiset miehet	58,0	70,0	79,0	12,9
määräaikaiset (sis. työllistetyt)	33,0	54,0	44,0	-18,5
määräaikaiset naiset	22,0	28,0	18,0	-35,7
määräaikaiset miehet	11,0	26,0	26,0	0,0
kokoaikaiset	177,0	214,0	234,0	9,3
kokoaikaiset naiset	111,0	121,0	134,0	10,7
kokoaikaiset miehet	66,0	93,0	100,0	7,5

Rakenne	2022	2023	2024	Muutos %
osa-aikaiset	10,0	10,0	9,0	-10,0
osa-aikaiset naiset	7,0	7,0	4,0	-42,9
osa-aikaiset miehet	3,0	3,0	5,0	66,7
säännöllisenä työaikana tehdyn työntekijän osuus säännöllisestä vuosityöntekijästä, %	80,6	82,6	82,8	0,2
palkkasumma, €/vuosi	9 231 008,0	11 570 881,5	13 370 163,6	15,6
josta johdon palkkasumma, €/vuosi	414 387,7	432 764,5	443 721,1	2,5
tulosperusteiset lisät, €/vuosi	2 258,0	2 303,0	2 376,0	3,2
josta johdon tulosperusteiset lisät, €/vuosi	2 258,0	2 303,0	2 376,0	3,2
luontoisetuudet, €/vuosi	240,0	240,0	240,0	0,0
josta johdon luontoisetuudet, €/vuosi	240,0	240,0	240,0	0,0
henkilösivukulut, €/vuosi				
	1 618 599,6	2 034 551,2	2 333 121,4	14,7
josta eläkekulut, €/vuosi				
	1 602 102,3	1 984 361,8	2 294 140,9	15,6
kokonaistyöntekijäkustannukset, €/vuosi				
	11 259 032,6	13 984 707,7	16 122 228,1	15,3
tehdyn työntekijän palkat,% osuus palkkasummasta	76,4	78,2	78,8	0,8
välilliset työntekijäkustannukset, €/vuosi				
	4 208 633,9	4 940 964,0	5 583 966,6	13,0
ja niiden % osuus tehdyn työntekijän palkoista	59,7	54,6	53,0	-3,0
Henkilötyöntekijän hinta	65 472,1	67 003,1	68 668,0	2,5
2. Työhyvinvointi				
lähtövaihtuvuus %	10,4	14,5	5,6	-61,4
tulovaihtuvuus %	13,5	19,4	23,4	20,7
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä				
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	12,4	8,3	8,3	0,8
Sairautapauksien lkm	419,0	393,0	462,0	17,6
3. Henkilöstöinvestoinnit				
työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	564,2	332,5	334,4	0,6
työkunnan edistäminen, €/htv	148,6	155,7	72,1	-53,7

Rakenne	2022	2023	2024	Muutos %
koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	1,8	2,4	2,6	5,7
koulutus ja kehittäminen, €/htv	1 296,7	1 310,8	1 374,7	4,9
työterveyshuolto, €/htv	357,2	539,3	378,2	-29,9
henkilöstöinvestoinnit yhteensä, €/htv	2 366,8	2 338,3	2 159,5	-7,6

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet tulossopimuksen mukaan:

Oikeusrekisterikeskuksen henkilöstöpalveluita, henkilöstöhallinnon prosesseja ja erityisesti henkilöstön kehittämistoimintoa (HRD) kehitettiin kertomusvuonna vastaamaan henkilöstön määrän tavoitteellista kasvua ja kasvaneen toiminnan tarpeita.

7.1. Kehitämme pitkäjänteisesti osaamistamme ja ennakointikykyämme.

7.1.1. Teemme ORK:n strategiaa ja tulostavoitteiden toteuttamista tukevan osaamisen kehittämissuunnitelman, jota toteutamme nykyistä osaamista vahvistamalla ja uutta osaamista hankkimalla.

- **Toteuma:** Toteutui.

7.2. Mahdollistamme laadukkaan ja tavoitteellisen toiminnan innostavalla ja osallistavalla johtamisella.

7.2.1. Vahvistamme organisaation eri tasoilla työntekijöiden kykyjä ja rohkeutta toimia itseohjautuvasti ja palveluhenkisesti.

- **Toteuma:** Toteutui.

7.3. Luomme ORK:sta työpaikan, jossa yhteisöllisyys ja hybridityö toteutuvat tuloksellisella tavalla.

7.3.1. Lisäämme suunnitelmallisesti henkilöstön yhteisöllisyyttä. Varmistamme henkilöstön riittävän kasvokkaisen vuorovaikutuksen tehtävänkuvat huomioiden.

- **Toteuma:** Toteutui.

7.3.2. ORK:n esihenkilöt ja avainasiantuntijat toimivat ammatillisesti somessa osana normaalia työarkeaan.

- **Toteuma:** Toteutui.

7.4. Henkilöstöpalvelut

Toimintamallien ja prosessien uudistamisessa vuoden 2024 merkittävin tehtävä oli rekrytointiprosessin saattaminen viraston toiminnanohjausjärjestelmään.

Rekrytointimenettelyn jatkokehityksen tavoitteena on asianhallintajärjestelmä HILDA:n parempi integrointi rekrytointiprosessiin. Myös virkasuhteen päättämisen prosessia ja siihen liittyviä käytäntöjä uudistettiin sisäisen kehittämissuunnitelman avulla. Rekrytointiprosessin sähköistämistä on tarkoitus tarjota järjestelmäpalveluna myös hallinnonalan muille sektoreille.

Henkilöstön osaamista kehitettiin HAUS kehittämiskeskuksen kanssa solmitun JOPA-koulutus sopimuksen puitteissa, jota hyödynnettiin merkittävästi niin ICT-Pro kuin muidenkin koulutusten osalta. Viraston henkilöstösuunnitelma päivitettiin ja sen liitteet joko uusittiin kokonaan tai päivitettiin. Aktiivista yhteistyötä oppilaitosten kanssa jatkettiin muun muassa opiskelijavierailuja järjestämällä ja pitämällä säännöllistä yhteyttä alueen oppilaitoksiin. Yhteistyö tuotti tulosta ja oppilaitoksista rekrytoitiin virastolle merkittävä määrä korkeakouluharjoittelijoita.

Johtaville asiantuntijoille suunnattiin vuoden 2024 jälkipuoliskolla alkanut johtamisen valmennusohjelma, jonka avulla omaksuttiin ja syvennettiin muun muassa valmentavan johtamisen, valmentamisen psykologian, strategian toteuttamisen ja suoritusten johtamisen tietoja ja taitoja.

Viraston johto keräsi kattavan tietopaketin työtyytyväisyydestä toteuttamalla VMBaro-henkilöstötutkimuksen. Henkilöstötutkimuksen hyvät tulokset olivat saatavilla joulukuussa 2024 ja niiden perusteella toteutettavat edelleen kehittämistoimenpiteet ovat toimeenpanossa vuonna 2025. Oikeusrekisterikeskus panosti vuonna 2024 työhyvinvointiin ja jaksamiseen järjestämällä useita TYHY-tapahtumia, joihin osallistui runsaasti henkilöstöä. Näistä merkittävimpana mainittakoon huhtikuussa pidetyt ORK:n 50-vuotisjuhlat, joihin osallistui niin viraston sidosryhmiä kuin oma henkilöstö. Viraston hybridityön ja yhteisöllisyyden yhteensovittamista tuloksellisella tavalla syvennettiin edelleen. Kasvokkainen yhteisöllisyys sekä sen tukeminen eri muodoissa oli vahvasti esillä useissa henkilöstötilaisuuksissa ja esihenkilötapaamisissa vuoden aikana.

Henkilöstö osallistui viraston tulevaisuuden suunnitteluun antamalla ideoita ja palautetta strategian uudistamiseen. Henkilöstö ideoi viraston tavoitteita ja toimenpiteitä asiakastyytyväisyyden, sisäisen toiminnan ja tuloksellisuuden parantamiseksi sekä investointien suuntaamiseksi.

7.5. Tilinpäätösanalyysi

7.5.1. Rahoituksen rakenne

Oikeusrekisterikeskus on pääosin nettobudjetoitu virasto. Budjettirahoituksella katetaan viraston kansalais- ja viranomaispalvelut ja viraston nettobudjetoitu ICT-palvelutoiminta katetaan tilaajien rahoituksella.

Nettobudjetoidun toiminnan rahoitus sovitaan vuosittain asiakassektoreiden kanssa palvelusopimuksilla. Talousarvion tilijaottelulla ohjataan Oikeusrekisterikeskukselle kirjausoikeus tilaajien tileille palvelusopimuksella sovittuun summaan.

7.5.2. Talousarvion toteutuminen

Budjettirahoituksella rahoitettiin viraston Tietopalvelut-yksikön toiminta sekä se osuus hallintopalveluista, joka kohdistui ao. toimintaan. Valtion talousarviossa myönnettiin talousarviotilille 25.01.05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot yhteensä 10 miljoonaa euroa. Lisäksi oli käytössä edellisiltä vuosilta siirtyneitä siirtomäärärahoja (liittyen suurelta osalta täytäntöönpanojärjestelmän uudistamiseen) yhteensä 8,4 miljoonaa euroa; yhteensä käytettävissä oli 18,4 miljoonaa euroa.

Koska valtionvarainministeriön rahoittama tuottavuushanke täytäntöönpanojärjestelmän uudistamiseksi viivästyi hankinnan osalta suunnitellusta, oli kuluneen vuoden käyttö yhteensä vain 8,4 miljoonaa euroa. ORK:n käytettävissä olleista määrärahoista siirtyi seuraavalle vuodelle yhteensä 10 miljoonaa euroa, joka oli 54 % käytettävissä olevasta rahasta. Siirtyvällä rahalla toteutetaan pääasiassa kesken oleva täytäntöönpanojärjestelmän uudistus. Täytäntöönpanojärjestelmän kehittämishankkeen saamasta rahoituksesta jäi käyttämättä yhteensä 4,96 milj. euroa; hanketta on kuvattu kohdassa 3.3.2. Täytäntöönpanojärjestelmän kehittäminen (Tapsa-projekti).

Sormenjälkitunnisteiden vaihtaminen kolmansien maiden rikosrekisterien välillä, ns. eCRIS-TCN -projektilta ja Interoperability-projektilta jäi saamastaan rahoituksesta käyttämättä yhteensä 112 000 euroa ja Tietopalveluiden digiroadmap -projektilta yhteensä 130 000 euroa. Projektit jatkuvat vuonna 2025. Ilman edellä mainittuja hankkeita siirtyvän määrärahan suuruus oli 4,8 miljoonaa euroa.

Tietopalvelut-yksikön varsinaisen rekisterinpitotoiminnan lisäksi yksikkö tuotti maksullisella toiminnalla sekä julkisoikeudellisia että liiketoiminnallisia tuloja eri rekistereistä myytävillä suoritteilla. Tulot kirjattiin suoraan oikeusministeriön tuloksi talousarviotilille 12.25.99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuutta on kuvattu kohdassa 4.4 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus. Tuloja kertyi 2,0 miljoonaa euroa, joka oli yhteensä 200 000 euroa (22 %) enemmän kuin vuonna 2023.

Oikeusrekisterikeskuksen täytäntöönpanotoiminnasta kertyi tuloja valtion muihin sekalaisiin tuloihin talousarviotilille 12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista, yhteensä 97,4 miljoonaa euroa, joka oli 7 miljoonaa euroa (7,7 %) enemmän kuin vuonna 2023.

Oikeusrekisterikeskuksen nettobudjetoidun maksullisen ICT-palvelutoiminnan rahoittivat tilaajasektorit. Talousarvion tilijaottelulla ohjataan Oikeusrekisterikeskukselle kirjausoikeus

tilaajien tileille palvelusopimuksilla sovittuun summaan asti. Menot palveluostoista kirjattiin suoraan tilaajien talousarviotileille ja ORK:n oma työ veloitettiin ao. tileiltä itselaskuttamalla. Palveluostot olivat n. 89 % menoista ja ORK:n oma työ n. 11 %. Rahoitus ja sen käyttö on kuvattu liitteessä 1.

Nettobudjetoidun ICT-palvelukeskustoiminnan menot kasvoivat edellisvuodesta 13,5 %. Kasvu syntyi suurimmaksi osaksi Valtorin uusista palveluista ja hinnan korotuksista sekä tuottavuusprojekteista. Valtionvarainministeriön tuottavuushankkeiden rahoitus ja oikeusministeriön tuottavuusprojektien rahoitus oli yhteensä 16,6 milj. euroa, josta edellisiltä vuosilta siirtynyttä määrärahaa oli 5,5 milj. euroa. Tuottavuusrahoista jäi käyttämättä lähinnä projektien aikataulujen siirtymisen seurauksena kuluneena vuonna n. 4,2 milj. euroa (25 %).

ICT-palvelukeskustoiminnan ulkoiset ostot olivat yhteensä 100,4 milj. euroa. Menoista 51,8 milj. euroa (52 %) kohdistui Valtorilta ostettaviin palveluihin, mikä on noin 4 prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisenä vuonna. Isoimmat selittävät tekijät olivat projektipalveluiden kasvu sekä palveluiden hinnankorotukset.

	2023	2024	muutos
Bruttobudjetoitu	1 000 €	1 000 €	%
-käytössä yhteensä	15 212	18 419	21
-käytetty yhteensä	6 931	8 389	21
käytetty %	46	46	
	2023	2024	muutos
Nettobudjetoitu	1 000 €	1 000 €	%
-käytössä yhteensä	99 187	114 636	16
-käytetty yhteensä	92 028	109 158	19
käytetty %	93	95	

7.5.3. Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan kulut olivat 16,5 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Nousua selittää osaksi henkilöstökulujen kasvu 2,1 milj. eurolla. Henkilöstökulujen kasvu aiheutui myytävien ICT-palveluiden henkilöstön määrän lisäyksestä. ICT-palveluita ostettiin yhteensä 114,6 milj. eurolla. Ostot lisääntyivät tuotettavien palveluiden lisääntymisen takia 15,4 milj. eurolla, joka on 15,6 % enemmän kuin edellisvuonna.

Talousarviomäärärahan lisäksi menot katettiin tilaajien toimintamenomäärärahoilla, joihin ORK:lle annettiin käyttöoikeus palvelusopimuksessa sovitulle summalle. Palvelusopimustilaaajilta veloitettavia oman työn palvelumaksuja kertyi yhteensä 10,6 miljoonaa euroa, joka on 26 % enemmän kuin edellisvuonna.

Rahoituskulut laskivat 12 700 euroa, koska laskujen asiatarkastus- ja hyväksymiskierto saatiin nopeutettua (paremmin vastaamaan maksuaikaa). Kuluneena vuonna rahoituskulut olivat yhteensä 18 600 euroa.

7.5.4. Tase

Oikeusrekisterikeskuksen taseen loppusumma oli 21,2 miljoonaa euroa, joka oli 44 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lasku johtui valmistuneiden tietojärjestelmien siirtämisestä tilaajien käyttöomaisuuteen hallinnansiirroilla yhteensä 25,8 milj. euroa.

Vastaavaa

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkäaikaisten sijoitusten yhteismäärä oli 20,8 milj. euroa, joista kalusteiden osuus oli 76 186 euroa ja aineettomat käyttöomaisuushankinnat 20,7 milj. euroa.

Myyntisaamisia oli yhteensä 154 547 euroa ja siirtosaamisia 211 381 euroa sekä muita lyhytaikaisia saamisia 3092 euroa.

Vastattavaa

Pääosa lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta kertyi ostoveloista, yhteensä 14,8 milj. euroa. Siirtovelat 2,9 milj. euroa koostuvat käytännössä lomapalkkavelasta.

Tase sisältää kirjanpitoyksiköiden välisiä tilityksiä yhteensä 304 465 euroa. Muita, lähinnä henkilöstömenoihin liittyviä, edelleen tilitettäviä eriä oli tilinpäätöshetkellä yhteensä 305 512 euroa.

ORK:n aineeton käyttöomaisuus sisältää pääasiassa keskeneräisiä tietojärjestelmiä.

8. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Oikeusrekisterikeskuksen sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa viraston johtoryhmä. Johtoryhmä arvioi sisäisen valvonnan tilannetta sisäisen tarkastuksen koordinoimista toimintayksiköiden kanssa käydyistä arviointikeskusteluista saadun tiedonkeruun pohjalta. Yksiköt ovat käyttäneet kokonaiskuvan muodostamisessa valtionvarainministeriön suosittamaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa.

Arviointikeskustelun pohjalta todettiin, että kaikki käsitellyistä viidestä arvioinnin osa-alueesta olivat pääosin asianmukaisesti järjestettyjä, joskin sisäisen valvonnan tavoitetilassa havaittiin yksittäisiä puutteita tietyillä osa-alueilla.

Arvioinnin osa-alueella 1, ohjausympäristö, todettiin, että viraston strategia ja arvot on päivitetty huolellisena valmistelutyönä. Toiminnan strategiset painopisteet on myös päivitetty, mikä näkyy viraston tulossopimuksessa. Virastolla on voimassa oleva työjärjestys ja sisäisen valvonnan ohjesääntö, jotka määrittävät vastuut.

Henkilöstö tuntee vastuunsa viraston tavoitteiden saavuttamista varmistavasta sisäisestä valvonnasta ja arvojen mukaisesta toiminnasta. Sisäistä valvontaa on pidetty yllä säännöllisin keskusteluin ja perehdytyksin. Henkilöstön tehtävänkuvien ajantasaisuudessa on kuitenkin kehitettävää.

Arvioinnin osa-alueella 2, riskien arviointi, todettiin, että riskienhallinta on jalkautettu vuoden aikana koko henkilöstölle. Yksiköiden riskienhallinnan menettelyt ovat yleisesti vakiintuneita ja toimivia. Viraston yksiköt ovat arvioineet toimintaansa ja virastolle asetettuja tulostavoitteita koskevat merkittävimmät riskit hallintakeinoineen, joskin riskien seuranta on niiden tunnistamisen jälkeen ollut puutteellista. Toimenpiteiden vakiinnuttamista jatketaan.

Arvioinnin osa-alueella 3, valvontatoimenpiteet, todettiin, että virastolla on riittävät ja voimassa olevat tilausvaltuudet, asiatarkestus- ja hyväksyntäketjut sekä järjestelmien käyttöoikeudet, tehtävien eriyttämiset ja muut tarvittavat kontrollit. Henkilöstö noudattaa määräyksiä, ohjeita ja yleisiä periaatteita sekä hyvää hallintotapaa. Väärinkäyttöihin ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä ja asianmukaisesti. Väärinkäytöksiä ei ole havaittu.

Arvioinnin osa-alueella 4, tieto ja viestintä, todettiin talousarvioasetuksen 69 §:n vaatimusten täyttyvän. Johtoryhmän ja esihenkilöiden saataville tuotetaan erilaisia säännöllisesti päivittyviä BI-raportteja, joiden lisäksi Talouspalvelut tuottaa erillistä raportointia tarvittaessa. Tietojen analysointitarpeet edellyttävät edelleen johdon laskentatoimen kehittämistä. Virasto saa tarpeellista tietoa myös asiakas-, sidosryhmä- ja henkilöstökyselyillä.

Virastolla on toimivat tiedonkulkukanavat, jotka varmistavat sisäisen valvonnan kannalta tarpeellisen tiedon hyödyntämistä.

Arvioinnin osa-alueella 5, seuranta, todettiin, että yksiköiden käytössä on valvontasuunnitelmapalli, jota sovelletaan yksikön toimintaan ja prosesseihin sopiviksi. Sisäinen tarkastus konsultoi ja ohjaa suunnitelmien laatimisessa ja päivityksessä sekä tärkeimpien prosessien kuvaamisessa. Osa prosessikuvauksista kuitenkin vielä puuttuu tai ne ovat riskienhallinnan osalta epätäydellisiä.

Sisäinen tarkastus tuottaa yksiköiltä saamaansa ajantasaista tietoa viraston johdolle säännöllisesti puolivuositain. Virastossa laaditaan vuosittaisen sisäisen tarkastuksen toimintakertomus.

Arvioinnin perusteella johtoryhmä totesi, että Oikeusrekisterikeskuksen sisäistä valvontaa voidaan pitää kokonaisuutena asianmukaisena ja riittävänä.

9. Arviointien tulokset

Vuonna 2024 kirjanpitoyksikköön kuuluvasta toiminnasta ei tehty valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 65 § 1 momentin 8 kohdassa (1786/2009) tarkoitettua laajempaa vaikutusten ja tuloksellisuuden arviointia. 27hteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Kirjanpitoyksiköllä ei ole varainhoitovuodelta raportoitavia havaintoja virheistä, väärinkäytöksistä tai takaisinperinnöistä.

10. Liitetiedot

10.1. Tilinpäätöslaskelmien liitteet

11. Allekirjoitus

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Oikeusrekisterikeskus-kirjanpitoyksikön tilinpäätös on hyväksytty

Hämeenlinnassa 28.2.2024

Jussi Kivinen

Ylijohtaja

Jari Saarela

Toimialajohtaja